

KLAANI

2024-2025

Klaani on Laanilan lukion oma lehti ja vuosikirja, jota on julkaistu vuodesta 2011 alkaen.

klaani

sukuyhteisö, joka katsoo polveutuvansa yhteisestä kantaisästä

perhekunta, suku, ryhmä-, kuppikunta, klikki

kielitoimistonsanakirja.fi

Toimituskunta

Majdalin Gruo 23B

Chaar Kak 23B

Iida Liikanen 24D

Elsa Taanila 23E

Helena Eskola

Kaisu Mäki

Heikki Pöykkö

Etukannen kuva: Miia Hietaharju 24C

Takakannen kuva: Pihla Seppänen 24C

<https://www.ouka.fi/laanilan-lukio>

<https://www.instagram.com/laanilanlukio/>

Laanilan lukio

Hintantie 66

90650 Oulu

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

EUROPEAN UNION

SISÄLLYS

REHTORIN PUHEENVUORO Talentistani tilin teen
Timo Kärkkäinen

JUHLAT Syksyn 2024 ylioppilaan puhe
Helmi Karppinen

JUHLAT Kevään 2024 ylioppilaan puhe
Anna Mäntyvaara

JUHLAT Itsenäisyyspäivän juhlapuhe, Laanilan lukio & yläaste
Ari Alatossava

JUHLAT Rehtorin puhe ylioppilasjuhlassa 5.12.2024
Timo Kärkkäinen

JUHLAT Riemuylioppilaan tervehdys uusille ylioppilaille
Jouko Arvola

JUHLAT Wanhats 2025

JUHLAT Penkkarit 2025

YLIOPPILAAT Syksy 2024

YLIOPPILAAT Kevät 2025

LUKUVUODEN PÄÄTÖS Stipendit kevät 2025

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumakalenteri

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumagalleria

OPPIVA YHTEISÖ Upeita maisemia ja onnistumisen tunteita Karhunkierroksella
Rasmus Matala-aho ja Matias Alatalo

OPPIVA YHTEISÖ Rakkauden hallituksen terveiset
Kiira Filppula

OPPIVA YHTEISÖ Maailmassa ei voi koskaan olla liikaa välittämistä
Kaisu Mäki

OPPIVA YHTEISÖ Moniväristä kuin elämä itse
Kaisu Mäki

OPPIVA YHTEISÖ Lumo ja revontuli-installaatio

Kaisu Mäki

OPPIVA YHTEISÖ Vuoden 2025 ansioitunut opinto-ohjaaja

Nina Heikkinen

HYVINVOINTI Lättyjä ja luontokävelyitä Laanilassa

Noora Galla ja Natalia Uutela

HYVINVOINTI Tasa-arvoisen ympäristön lyhyt oppimäärä

Natalia Uutela

HYVINVOINTI Risteilyllä työhyvinvointia hoitamassa

Noora Tala-Kopperoinen ja Jonna Svartström

VALIOTEKSTI Uskonto mediassa

Alvar Vikman

VALIOTEKSTI Voiko tekoäly olla itsetietoinen ja tuntea samalla tavalla kuin ihminen?

Myry Ahtinen

VALIOTEKSTI Katoava yhteys välillämme

Otto Passoja

HAASTATTELU Aila Lausmaalle työssä parasta on nuorten kohtaaminen

Majdalin Gruo ja Chaar Kak

HAASTATTELU Ritva Tuohino - ”Tästä ei kenenkään henki mene”

Iida Liikanen ja Elsa Taanila

HAASTATTELU Kuka on Noora Galla?

Iida Liikanen

HAASTATTELU Natalia Uutelaa kiinnostaa kirjoitustaito ja argumentaatio

Elsa Taanila

HAASTATTELU Stina Huhtela, ”Parasta on, kun opiskelijat rohkenevat puhua ruotsia”

Majdalin Gruo ja Chaar Kak

HAASTATTELU Theresia Simi tulee Laanilassa kaikkien kanssa juttuun

Majdalin Gruo ja Chaar Kak

HAASTATTELU Teemu, Siiri ja Leevi

Iida Liikanen

KANSAINVÄLINEN LAANILA Vaihdossa Belgiassa

Maija Kantola

KANSAINVÄLINEN LAANILA Kotikansainvälisyys - Maailma sylissäsi 1 op

Tiina Fredriksson

KANSAINVÄLINEN LAANILA Opiskelua, surffausta ja jäätelöä; Laurin matkapäiväkirjasta

Kaisu Mäki ja Lauri Viirret

KANSAINVÄLINEN LAANILA Nordplus-projektimme ”Bridging Minds & Cultures Through Stories”

käynnistyy

Tiina Fredriksson

RYHMÄKUVAT

Anni Alatalo 24E

REHTORIN PUHEENVUORO Talentistani tilin teen

Timo Kärkkäinen

Tarina kertoo isännästä, joka ulkomaille muuttaessaan uskoi omaisuutensa palvelijoittensa hoitoon. Yhdelle palvelijalle hän antoi viisi talenttia, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin kykyjensä mukaan. Viisi ja kaksi talenttia saaneet kävivät niillä kauppaa ja kaksinkertaistivat saamansa omaisuuden. Yhden talentin saanut palvelija hautasi sen maahan.

Pitkän ajan kuluttua isäntä palasi ja vaati palvelijoiltansa tilitykset. Hän kehui heitä, jotka olivat käyneet talenteillaan kauppaa ja moitti häntä, joka palautti maahan kaivamansa talentin.

On jälleen se aika vuodesta, jolloin te opiskelijat ja me koulun henkilökunta teemme tiliä kuluneesta lukuvuodesta ja pidemmältäkin ajalta menneestä. Miten olemme käyttäneet talenttimme eli lahjakkuutemme, lahjamme, kykymme ja taitomme? Näinhän me talentin nykyään ymmärrämme.

Alun perin talentti eli leiviskä oli painoysikkö, sittemmin sitä käytettiin rahayksikkönä. Tuossa pari tuhatta vuotta vanhassa kertomuksessa yhden talentin saanut palvelija sai hoitoonsa omaisuuden, joka vastasi työmiehen yli 16 vuoden palkkaa. Melkoinen talentti.

Laanilan koulussa täyttyy 68. työvuosi. Millainen talenttien runsaus näihin vuosiin sisältyykään! Tänä lukuvuonna opiskelijamäärämme ylitti ensimmäistä kertaa 400 rajapyykin ja päätoimisten opettajien joukko kasvoi yli kahteenkymmeneen. Ensimmäiset ylioppilaat valmistuivat 60 vuotta sitten keväällä 1965, ja tänä vuonna lakitusvuorossa on koulumme historian ensimmäinen 130 opiskelijan ikäluokka.

Yksi lukuvuoden erityisyys on ollut hankeselvitys koulukiinteistömme tulevaisuudesta. Yläkoulun muuttaessa Jääkärintalolle rakennus jää tammikuusta 2027 alkaen yksinomaan lukion käyttöön. Suunnitteilla on merkittäviä parannuksia esimerkiksi opiskelijoiden ja opettajien työtiloihin. Korjaus- ja muutostyöt alkavat jo tulevana kesänä ja tavoitteena on varmistaa hyvä ja turvallinen opiskelu- ja työympäristö seuraavaksi 10 vuodeksi.

On ollut ilo olla osa moniammatillista hankeselvitys- ja remonttiryhmää. Koulurakennuksen korjauksen tai normaalin koulutyön suunnittelu ja toteutus vaativat ihmisiä, jotka laittavat oman talenttinsa likoon. Kouluyhteisö on sitä vahvempi ja kutsuvampi, mitä vähemmän sen jäsenet piilottavat osaamistaan muilta.

Kirjailija Eino Leino oli 20-vuotias, kun hänen runokokoelmansa *Sata ja yksi laulua* julkaistiin vuonna 1898. Teoksessa on runo Hymyilevä Apollo, joka kuuluu monen suomalaisen elämän taitekohtiin, joskus jopa ylioppilasjuhliin. Runon loppupuolen säkeet ”*ja leiviskästäni tilin teen, miten käytin mä kanteleen*” paljastavat, että Leino tunsikin kertomuksen palvelijoista ja talenteista.

Hymyilevässä Apollossa kulkee väkevänä pohjavirtana sovinnollisuuden, lemmen ja lähimmäisenrakkauden sanoma, voima ja merkitys. Rakkaus jos mikä on talentti, jota ei sovi haudata maahan. Leinon sanoin:

*On monta uskoa päällä maan
ja toinen toista kiittää,
mut laulajalla yks usko on vaan
ja hälle se saapi riittää:
Min verran meissä on lempeä,
sen verran meissä on ijaista
ja sen verran meistä myös jälelle jää,
kun päättyvi päivä tää.*

Rakkauden Laanila. Sydämellinen onnentoivotus jokaiselle 102:lle lukuvuoden 2024-2025 ylioppilaalle! Lämmin kiitos, opiskelijat ja työtoverit, sopuisuudesta ja avoimuudesta ja sitoutumisesta yhteiseen hyvään. Kiitos kotijoukot kannustuksesta ja yhteistyöstä, kiitos stipendien lahjoittajat. Kun on käynyt talentillaan kauppaa, tehnyt voitavansa ja edistänyt myönteistä ilmapiiriä, voi aloittaa kesän iloisin mielin. Muista, että juuri sinun talenttisi on arvokas ja tarkoitettu käytettäväksi. Elävöittävää kesää!

JUHLAT Syksyn 2024 ylioppilaan puhe

Ylioppilas Helmi Karppinen

Arvoisat ylioppilaat, opettajat, koko koulun henkilökunta, hyvä juhlaväki

Tänään saamme herkutella juhlakakulla, jonka täytteinä on kerroksittain iloa, kiitollisuutta ja uusien alkujen odotusta. Leipomuksen koristeeksi on ripoteltu myös kenties helpotuksen huokauksia. Tänään saamme vihdoin painaa valkolatkit päähämme ja juhlia tärkeää virstanpylvästä – ylioppilastutkinnon suorittamista.

Muistatko vielä sen päivän ja hetken, kun odottelitte jännittyneinä ja ehkä jopa pelokkaina ryhmänohjaajien saapumista lukion ulkoportaille, elokuisen tuulenvireen puhaltaessa vasten ihoa? Entä palautuuko mieleen muistikuva, jossa oranssinsinertävät käytävät tulvivat laumoittain tuntemattomia sekä varsinkin maskipakon saattamana uusien kasvojen opettelu oli tavallistakin haastavampaa? Pian kuitenkin löysimme oman paikkamme lukioyhteisöstä. Olimme matkalla kohti aikuistumista ja yhä suurempaa vastuunottoa, ja niissä onnistuimmekin kiitettävästi.

Tämä taival ei kuitenkaan ole ollut aina mutkaton tai itsestään selvä: Tie on koostunut välillä epätasaisesta sorasta mutta toisinaan myös sileästä asfaltista ylä- ja alamäkineen. Moni meistä onkin varmasti epäillyt itseään jossain kohti – on ollut päiviä, jolloin on tuntunut, ettei mikään onnistu ja hetkiä, jolloin usko omiin kykyihin on ollut koetuksella. Tänään voimme kuitenkin katsoa taaksepäin ja ihailla, kuinka pitkälle tie on meidät kuljettanut.

Enää emme tule kuulemaan Jaanan sydäntä lämmittäviä kannustuksia tai hänen kuuluisaa sanontaansa ”niin ikään”. Emme myöskään tule jumppaamaan englannin monimutkaista kielioppia huumorintajuisen Marjon seurassa. Emme enää palauta kouluprojekteja viime tipassa yön pikkutunteina, samalla tajuten kuinka Senni oli tästä varoittanut - tuttuun tapansa hyvin huolehtivaisena.

Iso ikävä jää myös Timo-rehtorimme filosofisia ja päivää piristäviä Wilma-viestejä sekä etenkin hänen aurinkoista läsnäoloaan. Joten lämmin kiitos paitsi rakkaille opiskelukavereille myös Laanilan sydämellisille opettajille, jotka ovat tukeneet meitä matkamme varrella. Olemme kiitollisia erityisesti siitä, ettemme ole olleet vain satunnaisia numeroita liukuhihnalla, vaan aidosti kohdattuja, uniikkeja persoonia. Meidät on nähty aina suorituksistamme erillisinä. Ilman teitä tämä päivä ei olisi mahdollinen.

Tänään ei ole vain päättymisen juhla, vaan myös uuden alku. Valitsemme nyt omat polkumme, luomme uusia unelmia ja suuntaamme kohti tulevaisuutta, joka on täynnä mahdollisuuksia. Meille on rakkauden Laanilassa annettu siihen erinomaiset eväät. Olkaamme siis luottavaisia, uteliaita ja sinnikkäitä astuessamme lukiomme ulko-ovista kohti tuntematonta. Nyt on aika katsoa eteenpäin ja kohdata elämän seuraavat etapit – mutta ensin nautimme onnistumisestamme ja leikkaamme hyvillä mielin palan juhlakakustamme.

Lopuksi haluan vielä siteerata poptähti Beyoncé'n erästä elämänviisautta: ”Älä koskaan anna menestyksen nousta hattuun. Älä koskaan anna epäonnistumisen juurtua sydämeesi.”

Hyvää juhlapäivää kaikille!

JUHLAT Kevään 2024 ylioppilaan puhe

Ylioppilas Anna Mäntyvaara

Arvoisat uudet ylioppilaat, rehtori, opettajat, Laanilan lukion koko henkilökunta, läheiset sekä muu juhlaväki,

vuonna 218 ennen ajanlaskun alkua, yksi antiikin ajan nerokkaimmista sotapäälliköistä, nuori Hannibal lähti sotaan Roomaa vastaan. Mukanaan

karthagolaisella strategilla oli tavalliset sotajoukkojen lisäksi 38 norsua. Sotalegendan lisäksi Hannibalista on jäänyt elämään lausahdus: "Joko löydän tien tai teen sen."

Enempää historiaan perehtymättä voin todeta, että toimiva, valmis reitti jäi Hannibalilla löytämättä. Sen sijaan hän teki oman tiensä ja legendan mukaan sotanorsut kuljetettiin Roomaan - Alppien yli.

Mielelläni tämän tarinan draaman kaaren veisin maaliin kertomalla, että Hannibal onnistui ja sai Rooman valloitettua. Historiallinen tosiasia on kuitenkin se, että 38 norsusta selvisi vain yksi, eikä Hannibal valloittanut Roomaa. Kuljemme jokainen yhdessä ja erikseen kohti erilaisia päämääriä. Emme ehkä suunnittele sotaretkiä, jos suuntaamme kohti Alppeja, kyseessä on todennäköisesti laskettelu- tai patikointireissu, ilman norsuja. Haaveemme voivat liittyä opiskeluun, ihmissuhteisiin, matkusteluun tai muihin meitä kiinnostaviin asioihin. Meistä joillakin on haaveita, joita kohti voi kulkea valmista polkua pitkin. Toisten haaveet vaativat improvisointia ja omia askelkuvioita.

Oululaisen kirjailija ja filosofi Aaro Hellaakosken klassikkorunossa sanotaan: "Tietä käyden tien on vanki. / Vapaa on vain umpihanki". Ei ole väärää tapaa mennä kohti omia unelmiaan. Ei ole väärin kulkea valmista tietä kohti päämäärää. Ei ole myöskään väärin tarpoa umpihangessa omaa tietä avaten. Tänään juhlimme meitä uusia ylioppilaita. Tähän hetkeen olemme tulleet kukin omia reittejämme pitkin. Tuskin ilman tukea olisimme selvinneet. Opetuksen lisäksi opettajien kannustus ja luottamus on ollut tärkeää. Kiitos siitä, että heittäydytte ja olette helposti lähestyttäviä.

Lämpimän opinto-ohjaajamme ymmärtäväisessä huolenpidossa on ollut hyvä laskea opintopisteitä ja purkaa sydäntä. Rehtorimme Timo: Jäämme kaikki kaipaamaan filosofisia Wilma-viestejäsi. Ihmettelen edelleen, miten osaat kirjoittaa niin hauskaasti jopa väärin parkkeeraamisesta. Kiitos perheenjäsenillemme ja ystävillemme, jotka ovat tukeneet meitä lukiotaipaleemme läpi, auttaneet koulutöissä ja lohduttaneet, kun deadlinet puski päälle. Ainakaan minua ei ole patistettu tai paineistettu lukio-opintojeni aikana, ei kotoa eikä koulussa. Olen saanut edetä omaa tahtiani. Välillä olen tehnyt parhaani ja välillä vähän vähemmän. On ollut myös hetkiä, jolloin olen ylittänyt itseni.

Olen ehtinyt saada jo muutamia onnentoivotuksia. Ne ovat sisältäneet tällaisia ajatuksia: "Elämä kantaa" ja "Carpe Diem - tartu hetkeen". Kirjoituksiin lukeminen vaikutti ajatteluuni. Sen lisäksi, että en nykyään pysty katsomaan yhtäkään ohjelmaa analysoimatta sen retorisia keinoja, saamani kevyet onnentoivotukset veivät pohdintani turhan syvälle. "Carpe Diem - tartu hetkeen."

Mihin hetkeen?

Mitä jos se meni jo?

Mitä jos se oli silloin, kun tein valintani yhteis-
haussa? Ja jos hukkaan hetken, tuleeko uusia?

Mistä voin tietää, mikä on minun hetkeni?

Ja tämä sitten: "Elämä kantaa".
Haluanko oikeasti, että joku kantaa?

Eikö minusta tämänkään jälkeen ole etenemään
itse?

Uskon, että on. Uskon, että meistä kaikista on. Uskon, että vaikka olemme täällä tänään juhlistamassa yksilöllisiä suorituksiamme, voimamme on ystävytydessä ja yhteisöllisyydessä.

Kiitos teille vastavalmistuneille, joiden kanssa nämä vuodet jaoin. Kiitos yhteistyöstä, vertaistuesta, naurusta, iloista, yhteisistä kokemuksista, onnistumisista ja epäonnistumisista, esseeaiheista ja huonoistakin koetarpeista. Kaikesta tästä olen kiitollinen. Laanilan lukion avoimessa ja hyväksyvässä yhteisössä saimme kasvaa, tehdä virheitä, oppia ja aikuistua omilla poluillamme. Meitä on ollut monenlaisia kasvatettavia: on niitä, joille lukio on helppoa ja niitä, joilla haasteita on enemmän. On myös meitä, joita vaivaa ajoittainen huijarisyndrooma.

Olen nähnyt meidän kaikkien muuttuvan, kasvavan itsevarmemmiksi, rohkeammiksi ja osaavammiksi. Ehkä te opettajat olette nähneet kasvun ihmeen jo monta kertaa. Meille uusille ylioppilaille tämä on ainutlaatuista ja haluamme kiittää, että olette tukeneet meitä taipaleellamme. Ylioppilaaksi valmistuminen valmistaa meitä seuraavan etapin alkuun. Lähdetään matkaan itseemme luottaen, innokkaina, rohkeina ja saavutuksistamme ylpeinä! Haaveemme voivat muuttua matkan varrella eikä päämäärämme välttämättä olekaan se, johon aluksi pyrimme. Olemme nuoria, emmekä ehkä edes tiedä, minkälaisen päämäärän haluamme. Eikä se haittaa.

Toivon meille jokaiselle onnea niillä poluilla, joilla jatkamme tästä eteenpäin. Toivon, että säilytämme avoimuutemme ja ystävällisyytemme. Löydämme varmasti meille merkityksellisiä asioita, joihin ohjata älymme ja taitomme. Saamme kaikki tuntea ylpeyttä siitä, mitä olemme tähän mennessä saavuttaneet ja innostusta siitä, mitä vielä saavutamme. Lukion äidinkielen kurssini laajensivat lukugenreäni myös runouteen. Haluan päättää puheeni Pablo Nerudan runoon:

"Kuolee hitaasti hän,
joka ei matkusta eikä lue,
ei kuuntele musiikkia,
ei rakasta itseään.

Kuolee hitaasti hän,
joka tuhoaa oikean rakkautensa,
joka ei anna itseään autettavan.

Kuolee hitaasti hän, joka muuttuu tavan orjaksi,
käyden joka päivä samoja polkuja,
joka ei muuta rutiinia
ja joka ei riskeeraa vaihtamalla vaatteidensa väriä
tai puhumalla muukalaisten kanssa.

Kuolee hitaasti hän, joka kieltää intohimonsa

ja niiden tunteiden kuohun, jotka kirkastavat katseen

ja eheyttävät särkyneet sydämet.

Kuolee hitaasti hän, joka ei vaihda elämänsä tyyliä,

kun on tyytymätön työhönsä ja rakkauteensa,
joka ei riskeeraa varmaa epävarman sijaan,
jotta voisi kulkea unelmiensa perässä,
joka ei anna itselleen mahdollisuutta
ainakin yhden kerran elämässään paeta viisailta neuvoilta.

Elä tänään, riskeeraa tänään, tee tänään,
älä anna itsesi kuolla hitaasti,
älä unohda olla onnellinen."

JUHLAT Itsenäisyyspäivän juhlapuhe, Laanilan lukio & yläaste

5.12.2024

Kaupunginjohtaja Ari Alatossava

Hyvät Laanilan koulun ja lukion oppilaat ja henkilökunta,

On hienoa nähdä Suomen lippu, yksi itsenäisyyden symboleista. Sininen ja valkoinen ovat Suomen värit. Yksi ensimmäisistä tarinoista, joissa Suomen lippu ja värit sininen ja valkoinen mainitaan, on vuodelta 1854. Tuolloin Sakari Topelius julkaisi lasten lehdessä tarinan. Tarinassa lapset leikkivät lumisotaa. Yksi lapsista nostaa lipun, joka on väriltään sininen ja valkoinen, ja sanoo toisille: ”Minä sanon teille, että sininen ja valkoinen ovat Suomen värit – valkoinen talviemme lumen ja sininen sinisten järviemme vuoksi”

Valkoinen kuin lumi, sininen kuin taivas. Valkoinen kuin pilvet, sininen kuin taivas. Nuo värit sopivat yhteen todella hyvin, ne ovat Suomen lipun värit.

Aloitin puheeni siteeraamalla erästä teosta:

”Ei täällä auta itku, saatanallinen ralli päälle vaan.”

”Asialliset hommat suoritetaan, muutoin ollaan kuin Ellun kanat.”

Nämä sitaatit ovat **Väinö Linnan** kirjasta ***Tuntematon sotilas***, jonka joku teistä ehkä tunnistikin. Käsi ylös, kuinka moni teistä on lukenut kirjan tai katsonut Tuntematon sotilas -elokuvan?

Tuntematon sotilas on yksi kaikkien aikojen tunnetuimmista suomalaisista kirjoista ja monet kirjan lausahdukset ovat meille suomalaisille tuttuja, vaikka itse kirjaa emme olisikaan lukeneet.

Tällä viikolla tuli kuluneeksi 70 vuotta, kun Väinö Linnan romaani julkaistiin. Kirjasta tuli nopeasti menestys, ja sitä lukivat erityisesti miehet, usein lähes yhdeltä istumalta. Kirjasta on tehty kolme elokuvaa ja lukuisia teatterisovituksia. Se on yksi suomalaisen kulttuurin ja kansallisen identiteettimme peruspilareita.

Me suomalaiset osaamme parhaiten oman kulttuurimme, mutta jokaisen sukupolven on opeteltava se uudelleen – muokattava siitä omansa näköinen. Kun minun ikäpolvellani on edessä työmaa, josta pitäisi selvittää, niin saatamme lausua: ”Alussa oli suo, kuokka ja Jussi.”

Mitä voimme oppia Tuntemattomasta sotilaasta nyt, kun Suomessa on ollut rauha jo 80 vuotta.

Vaikeina aikoina yhteisöllisyys ja solidaarisuus kannattelevat. Tuntematon sotilas korostaa yhteisöllisyyden ja toveruuden merkitystä.

Haastankin meidät kaikki tekemään tekoja, jotka vahvistavat yhteisöllisyyttä ja toveruutta! Kysytään luokkakavereita mukaan peli-iltoihin, tehdään yhdessä läksyjä, osallistutaan naapurin kanssa talkoisiin, tehdään yhdessä tapahtumia. Yhteisöllisyys ja uudenlainen yhteenkuuluvuuden tunne on esimerkki kulttuuri-ilmastonmuutoksesta, jota tavoittelemme matkallamme Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026.

Tuntematon sotilas on pasifistinen teos, joka korostaa sodan järjettömyyttä. Rauha ei ole itsestään selvä, sitä pitää vaalia.

Sinäkin voit tehdä rauhantyötä! Voit opetella keinoja ratkaista ristiriitaisia tilanteita ilman väkivaltaa. Vapaa-ajalla voit tehdä vapaaehtoistyötä, joka auttaa vähentämään eriarvoisuutta. Voit käyttää sosiaalista mediaa vastuullisesti. Voit tiedostaa sanojen vaikutuksen ja välttää vihapuhetta. Hyvä periaate on, että sen, minkä voit sanoa ihmisille kasvatusten, voit sanoa myös somessa.

Yksinkertaisimmillaan rauhantyö on aktiivista kuuntelua, rakentavaa keskustelua ja halua ymmärtää toista ihmistä. Se ei tarkoita aina samaa mieltä olemista, vaan nimenomaan halua ymmärtää.

Meillä Oulussa on tehty rauhantyötä maailmanlaajuisesti hyvin poikkeuksellisella tavalla jo 30 vuoden ajan: järjestämme joka vuosi Ilmakitaransoiton MM-kisat, jonka teemana on rauha ja hyvä tahto ihmisten kesken. Sadat miljoonat ihmiset ovat lukeneet uutisia ilmakitaristeista ja se on yhdistänyt ihmisiä hyvin erilaisista kulttuuritaustoista.

Hyvät nuoret, musiikki, runot ja kirjat auttavat meitä, kun koemme haasteita ja vaikeuksia. Teksteistä saa voimaa. Siksi me Oulussa haluamme olla myös Euroopan **lukevin** kulttuuripääkaupunki ja tänä syksynä teilläkin on ollut erilaisia lukemiseen kannustavia tempauksia. Luettavaksi kannattaa valita juuri niin kepeitä, pelottavia, puhuttavia tai vitsikkäitä kirjoja, kuin tahtoo. Ensin pitää tottua lukemiseen, että viihtyy kirjojen äärellä. Kun viihtyy, myös sivistyy.

Suomalaisille Tuntemattoman sotilaan sitaatit ovat jääneet elämään arkisessa puheessa ja toimivat jopa elämänohjeina. Siispä hyvät nuoret. Vielä tähän puheen loppuun yksi sitaatti Tuntemattomasta sotilaasta:

”Mennäänpäs mokoman suon yli, että heilahtaa”

Siis kirja käteen ja lukemaan! Ja jos ennemmin kuuntelet kirjoja, Yle aloittaa Tuntemattoman sotilaan lukumaratonin tänään klo 17.00. Tempaukseen osallistuu yli 60 tunnettua suomalaista lukijaa. Rakennetaan yhteisöllisyyttä, vaalitaan rauhaa ja sivistetään itseämme kirjojen avulla.

Hyvää itsenäisyyspäivää kaikille! Kiitos!

JUHLAT Rehtorin puhe ylioppilasjuhlassa 5.12.2024

Timo Kärkkäinen

”Miten rakkaus kirjoitetaan”, kysyi Nasu?

”Sitä ei kirjoiteta, se tunnetaan sydämellä”, vastasi Nalle Puh.

Arvoisa juhlaväki,

Keskustelimme taannoin pienellä porukalla koulumme ruokalassa elämän valinnoista, opiskelusta ja tulevaisuuden suunnitelmista. Eräs teistä nyt ylioppilaaksi valmistuvista kertoi, että ylioppilaskokeet olivat olleet hänelle mahtava, positiivinen kokemus. Hän oli huomannut, miten ajattelu oli lukiovuosina syventynyt ja monipuolistunut opiskelun myötä. Uteliaisuus ja into oppia ja ymmärtää olivat motivoineet perehtymään eri tieteenalojen asioihin. Ylioppilaskirjoituksissa oli sitten ollut ilo nauttia ja korjata satoa.

Laanilan lukion nettisivuilla törmäämme ensimmäiseksi tekstiin: ”Opiskelijat ovat nimenneet koulumme Rakkauden Laanilaksi syystä. Yleissivistyksen tarjoaminen nuorille ihmisille nykyaikaisin opetusmenetelmien on meille sydämen asia – ihan oikeasti rakkaudesta tieteeseen, taiteeseen, taitoihin ja ihmisyyteen.”

Rakkaudesta tieteeseen, taiteeseen, taitoihin ja ihmisyyteen. Sitä voisi kutsua myös sivistykseksi. Rakkaudesta sivistykseen. Siitä lukiossa ja koulutuksessa laajemminkin on pohjimmiltaan kysymys. Tai ainakin pitäisi olla. Sivistyksen puolesta liputtaa myös kotikaupunkimme Oulu iskulauseella ”Sivistys rakentaa Oulua”.

Rakkaudesta tieteeseen, taiteeseen, taitoihin ja ihmisyyteen. Kaisu Mäen kynästä taitaa olla lähtöisin tuo napakka ja nerokas sivistyksen määritelmä. Olisi viisasta tyytyä siihen, mutta en malta, lavennan hiukan.

Sivistys on laaja-alaisia tietoja ja taitoja, mutta myös moraalista ja emotionaalista kypsyyttä. Se on kykyä ymmärtää itseä, omia tunteita, arvoja ja motiiveja. Se on empatiaa eli kykyä asettua toisen ihmisen asemaan, ymmärtää hänen tunteitaan ja näkökulmiaan. Ja se on myös valmiutta ottaa vastuu omista teoistaan ja niiden seurauksista.

Sivistys on monipuolista arvostelu- ja toimintakykyä. Se antaa mahdollisuuden toimia itsenäisenä, kriittisenä ja vastuullisena ihmisenä ja kansalaisena. Sivistynyt ihminen haluaa edistää yhteistä hyvää. Hänellä on valmiutta uudistua ja hakea yhdessä muiden kanssa ratkaisuja jopa monimutkaisiin ongelmiin, kuten yhteiskunnallinen eriarvoisuus, ympäristöongelmat ja sodat. Sivistyksemme punnitaan toden teolla valmiudessamme tällaisten viheliäisten pulmien ymmärtämiseen ja selvittämiseen.

Hyvät opiskelijat,

Lukiokoulutus ja sivistys kuuluvat siis yhteen. Lukiolaki määrittelee tavoitteeksemme tukea teidän opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi. Lukion opetussuunnitelman perusteissa tavoitteemme ilmaista sanoilla laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen.

Me opettajat arvioimme teidän opiskelijoiden osaamista eri oppiaineissa sanallisilla palautteilla ja numeroin ja lopulta ylioppilastutkintolautakunta arvostelee kirjoitusaineissa sen hetkisen osaamisenne. Te pääsette toisinaan vastavuoroisesti antamaan palautetta opetuksesta, mutta harvemmin teiltä kysytään suoraan, miten olemme onnistuneet perustehtävässämme. Eritoten teiltä ylioppilaaksi valmistuvilta olisi reilua kysyä, minkä arvosanan antaisitte meille laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistamisesta, rakkaudesta tieteeseen, taiteeseen, taitoihin ja ihmisyyteen?

Olipa arvosanamme mikä tahansa, lukiovuodet ja lukion oppimäärä monine erilaisine oppiaineineen tarjoaa loistavan kasvuympäristön kehittyä tiedoissa ja taidoissa ja kasvaa ihmisenä. Aikuisuutta ajatellen erityisen arvokkaita ovat taidot, jotka ovat siirrettävissä ja hyödynnettävissä monilla elämän pelikentillä ja monenlaisissa tehtävissä. Tällaisia taitoja ovat esimerkiksi erilaisten ajattelutapojen tunteminen ja tunnistaminen, uuden oppimisen strategiat sekä sitkeys ja joustavuus. Jos ja kun olet näitä harjoitellut ja harjoittelet yhdessä toisten kanssa, sinulle on kertynyt ja kertyy hyvän elämän kannalta arvokasta sivistyspääomaa.

Sivistys tuo toivoa niin yksityiseen kuin yhteiskunnalliseenkin elämään. Kun tunnistan oman ajatteluni keskeneräisyydet, elämän merkityksellisyys kirkastuu. Kun uskaltaudun dialogiin toisten kanssa, heidän arvonsa, uskomuksensa ja maailmankuvansa auttavat hahmottamaan maailmaa entistä moniulotteisemmin. Toisesta välittäminen ja hänen asemaansa asettuminen, jos mikä, voi opettaa nöyryyttä, ja nöyryys taitaa olla yksi tärkeimmistä avaimista kaikkeen edistykseen.

Hyvät kuulijat,

Olin viime perjantaina väitöstilaisuudessa, jossa puhuttiin opettajan ammatti-identiteetistä. Viisas ja sivistynyt, kasvatustieteen professorin virasta jo eläköitynyt, vastaväittäjä pohti ihmisen identiteetin rakentumista koko elämän mittaisena tehtävänä. Hänen oma identiteettipohdiskelunsa oli vanhemmiten pelkistynyt kahteen kysymykseen: kuka minä olen ja mitä tässä maailmassa oikein tapahtuu?

Millaisia kysymyksiä sinä kysyt elämänekulsi tässä hetkessä? Millaista tarinaa kerrot itsestäsi ja itsellesi? Onko se uteliaisuuden ja uuden oppimisen tarina? Onko se toivon, eheyden ja luottamuksen tarina? Onko se inhimillisyyden, oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden tarina? Onko se huolenpidon ja elämän kunnioittamisen tarina? Onko se isänmaan rakkauden ja globaalin vastuun tarina?

Toivottavasti sinun tarinasi kantaa tuollaisia myönteisiä ja rohkaisevia kokemuksia, joista se vähitellen täydentyy yhä runsaammaksi sydämen sivistykseksi. Jotta näin kävisi, altistu rohkeasti vuoropuheluun maailman kanssa. Se voi tapahtua esimerkiksi lukemalla, osallistumalla erilaisiin kulttuuritapahtumiin tai vaikka antautumalla keskusteluun oppitunneilla tai pöytäkaverien kanssa koulun ruokalassa. Juuri tänään on hyvä hetki aloittaa oman sivistyksen rakentaminen ja kehittäminen.

Rakkaat ylioppilaaksi valmistuvat

Sydämelliset onnittelut kahdesta todistuksesta, jotka tänään saatte! Lämmin kiitos yhteisestä 3,5 vuoden matkasta niin teille kuin kotijoukoillennekin. Teistä löytyy paljon osaamista, taitoa ja ihmisyyttä eli sivistystä. Toivottavasti tämä saavutuksenne antaa teille intoa jatkaa sivistyksen kerryttämistä omaksi, läheistenne, isänmaamme ja koko yhteisen planeettamme parhaaksi.

Sen tiedän, että jokainen teistä osaa kirjoittaa sanan rakkaus. Sitä toivon, että vielä silloinkin, kun kirjoittaminen ei enää onnistu, tuntuu ja kantaisitte sydämessänne rakkautta sivistykseen ja kokemusta, että Laanilan lukiossa teistä välitettiin.

Valoisaa juhlapäivää, itsenäisyyspäivää ja adventin aikaa teille kaikille!

JUHLAT Riemuylioppilaiden tervehdys uusille ylioppilaille

Jouko Arvola

Kiitokset koululle

Me vuoden 1974 ylioppilaat eli tämän vuoden 2024 riemuylioppilaat kiitämme Laanilan lukiota ja rehtori Timo Kärkkäistä, että olemme saaneet vierailla entisessä opinahjossamme ja tuoda tervehdyksemme tähän ylioppilasjuhlaan.

Muistelus ylioppilaaksi tulosta

Vuonna -74 meitä oli Laanilan lukiossa kirjoittamassa 49 oppilasta, jotka jakaantuivat kahteen luokkaan eli kieli- ja reaalinjalaisiin sekä matematiikkalinjalaisiin. Katselimme tällä viikolla vanhalla joukolla vanhoja kuvia noilta ajoilta yhteisessä riemuylioppilasjuhlassamme. Monet tapahtumat tuntuivat kuin eilispäivältä, vaikka aikaa on vierinyt jo 50 vuotta.

Joillekin meistä koulun päättymisen ja opiskelupaikan valinta aikoinaan oli selkeää ja hyvin mietittyä. Monet meistä olivat kuitenkin vielä vähän hämmentyneitä miettien mikä oikeasti kiinnostaa ja mihin voisi yrittää. Kaikilla asiat lokahtivat ennen pitkää kohdalleen. Tehtyjä valintoja oli mahdollista muuttaa ja usein kiinnostus valittuun uraan syntyi perehtymisen myötä. Meistä silloisista Laanilan ylioppilaista tuli sairaanhoitajia, lääkäreitä, upseereita, opettajia, insinöörejä, lakimiehiä, toimihenkilöitä, yrittäjiä, asiantuntijoita, maatalon emäntiä sekä muita osajia yhteiskuntaan ja isänmaahan. Kaikki löysivät paikkansa työelämässä. Allekirjoittanut kuului insinöörien joukkoon. Opiskeluaika Oulun yliopistossa Teknissä tiedekunnassa Linnanmaalla oli mieluista kokemus. Sitä seurasi pitkä työura teollisuudessa ja lopulta ennen eläköitymistä vielä paluu yliopistolle.

Nykyään aina Laanilan koulun ohi ajaessani tulee lämmin olo ja mukavat muistot palaavat mieleen.

Onnittelu ja evästys uusille ylioppilaille

Te tämän vuoden uudet ylioppilaat olette Riemuylioppilaita vuonna 2024. Ensin on opiskelun vuoro ja sitten seuraa tuhti aika työelämässä. Ensimmäisen osaamisalueen oppiminen luo pohjaa tulevaisuudelle. Ammatit ja työurat ovat myös muutoksessa. On oltava valmis kehitykseen ja uusiin valintoihin, kun tilanne niin vaatii. Valmius uuden oppimiseen vie aina eteenpäin ja on tärkeää, koska entisaikojen pitkiä työuria yhden työnantajan tai yhden osaamisalueen puitteissa ei enää ole.

Tiedetään, että usein kestävimät ystävyssuhteet syntyvät nuorena koulu- ja opiskeluvaiheessa. On hyvä osallistua yhteisölliseen toimintaan ja luoda verkostoja sekä nauttia yhteisistä riennöistä samalla huolehtien, että opiskelutavoitteet pysyvät aikatauluissaan.

Me riemuylioppilaat kannustamme teitä uudet ylioppilaat etenemään kohti mielenkiintoisia haasteita!

Laanilan lukion ylioppilaat kyllä pärjäävät!

Onnittelut uusille ylioppilaille!!

JUHLAT Wanhat 2025

Kuvat: Senni Grekula

JUHLAT Penkkarit 2025

Kuvat: Senni Grekula, Olli Korpierkki, Nina Salmela

YLIOPPILAAT Syksy 2024

**Alasalmi Iiris
Broström Roope
Kangas Emmaliina
Karjalainen Petra
Karppinen Elle-Sofia
Karppinen Helmi
Kauppi Elina
Kinnunen Valtteri
Koistinen Viljo
Niskanen Maria
Palatsi Elias
Pudas Mikko
Rautio Jussi
Salonen Pinja
Seppänen Kerttu
Takaailola Vilma
Uusitalo Aino**

Kauppahuone Candelinin säätiön stipendi hyvästä opintomenestyksestä ja myönteisestä toiminnasta kouluyhteisön ilmapiiriin hyväksi: Vilma Takaailola

Pohjola-Nordenin kirjastipendi ruotsin kielen opinnoissa menestyneelle: Vilma Takaailola

Ranskan instituutin haalarimerkki ranskan kielen ylioppilaskokeessa laudaturin kirjoittaneelle: Vilma Takaailola

Laanilan lukion kirjastipendi englannin kielen opinnoissa menestyneelle: Viljo Koistinen

Koulusihteerin kirjastipendi englannin opinnoissa menestyneelle: Elias Palatsi

Laanilan lukion kirjastipendi äidinkielen ja kirjallisuuden sekä uskonnon opinnoissa menestyneelle: Vilma Takaailola

PLC-Invest Oy:n stipendi matemaattisissa aineissa menestymiselle: Kerttu Seppänen

**Virastomestarin stipendi hyvästä käytöksestä ja ahkerasta opiskelusta:
Emmaliina Kangas**

YLIOPPILAAT Kevät 2025

Al-Sanati Pauliina	Ohtonen Kalle
Arvola Annika	Oja Matias
Ekdahl Nelma	Orell Iida
Eklund Mikko	Passoja Otto
Harju Lilja	Pelkonen Miisa
Heikkilä Emma-Amalia	Peteri Noel
Hiltula Sofia	Pitkälä Netta
Holmi Aino	Puroila Sampo
Honkakunnas Joonas	Pussinen Akseli
Issakainen Maria	Pyökkilehto Ella
Juola Jonne	Pörsti Lauri
Jussinniemi Antti	Pöytäari Eeva-Lotta
Jutila Helmi	Rahkonen Alina
Jämsä Teemu	Runtti Otto
Jävälä Juuso-Verner	Räihä Akseli
Kangas Oliver	Sainio Emilia
Karhu Anni	Salpa Iina
Keskitalo Matias	Sarkkila Minea
Koivumäki Patrik	Satoma Ossi
Koivuranta Emmi	Simoska Aapo
Korpierkki Pietari	Sivonen Mikael
Kursu Nooa	Säkinen Onni
Kyllönen Ella	Tauriainen Arttu
Leinonen Pauliina	Tennilä Jaakko
Leinonen Pyy	Tikkaaja Jenni
Leppisaari Ville	Toikkanen Elis
Leskelä Seemi	Tuomi Emilia
Leviäkangas Tuukka	Turunen Veikko
Linnala Anna	Tuuli Inka
Lounila Leo	Valta Niklas
Luukkonen Mirjami	Vaneckhout Benjamin
Martinsén Emilia	Vaskivuo Ines
Mertaniemi Minea	Vikman Alvar
Moilanen Hiski	Vorobev Artemii
Nabhani Maija	Väisänen Siiri
Nakkila Leevi	Välitalo Selina
Nikula Viljami	

Lisäksi 12 henkilöä, jotka eivät halua julkaista nimeään.

LUKUVUODEN PÄÄTÖS Stipendit kevät 2025

Laanilan lukion stipendit menestymisestä opinnoissa

3. ja 4. vsk: Holmi Aino, Luukkonen Mirjami, Orell Iida, Passoja Otto ja Tikkaola Jenni

2. vsk: Koivikko Anna, Putila Anna ja Taanila Elsa

1. vsk: Holmi Niilo, Jurvakainen Elmeri ja Leppäjärvi Liia

Laanilan lukion stipendit taito- ja taideaineissa menestyneille:

Kuvataide: Ekdahl Nelma

Kauppahuone Candelinin säätiön stipendit ahkerasta opiskelusta ja ansiokkaasta toiminnasta koulun ja koulumyönteisyyden hyväksi:

Leviäkangas Tuukka, Passoja Otto, Rahkonen Alina ja Salpa Iina

Henkilökunnan stipendi ylioppilaskirjoituksissa eniten puoltoääniä saaneelle:

Vaneeckhout Benjamin

Riemuylioppilaiden stipendi ylioppilaalle: Satomaa Ossi ja Vorobev Artemii

Opiskelijakunnan hallituksen myöntämät stipendit:

Opiskelijakunnan hyväksi tehdystä työstä:

Filppula Kiira, Kolehmainen Venla, Nikula Viljami, Pulli Eero, Törmä Jere ja Vakkala Sanni

Opiskelumyönteisyydestä ja opiskeluilmapiirin kohottamisesta:

Jämsä Teemu, Kolehmainen Johannes, Liikanen Iida, Peteri Noel, Väisänen Siiri ja Vikman Alvar

Virastomestarin stipendi aktiivisuudesta ja avuliaisuudesta: Harju Lilja ja Nakkila Leevi

Kemiran stipendit kemian opinnoissa menestyneille opiskelijoille:

Koivikko Anna, Leipälä Jesse ja Leviäkangas Tuukka

Myllyoja-Hiukkavaaran Lions Clubin stipendi valmistuvalle: Holmi Aino

Oulun ev.lut. seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston myöntämät lukiostipendit menestymisestä uskonnon opiskelussa: Koivikko Liidia, Petäjäjärvi Neea, Vaneeckhout Benjamin

Oulun Rakennustekniikan Säätiön stipendi ylioppilaalle, joka on menestynyt hyvin matemaattisissa aineissa ylioppilaskirjoituksissa: Salpa Iina

Nordean lahjoittama stipendi ylioppilaalle innokkuudesta talousoppimiseen ja yrittäjämäisestä asenteesta: Orell Iida ja Satomaa Ossi

Koulusihteerin "tsemppistipendi": Kyllönen Ella

Ins.tsto PLC-Plan Oy matemaattisten aineiden opinnoissa menestymisestä: Honkakunnas Joona

PLC-Invest Oy matemaattisten aineiden opinnoissa menestymisestä: Turunen Veikko

Vuolle Setlementin liikuntastipendi toisia tsemppaavasta ja hyvää ryhmähenkeä rakentavasta asenteesta: Päiväläinen Elise

Pohjois-Pohjanmaan terveydenhoitajayhdistyksen stipendi terveystiedon ylioppilaskokeessa menestyneelle: Luukkonen Mirjami

Suorsan terveydenhoitosäätiön stipendi terveystiedon ylioppilaskokeissa menestyneelle: Tikkaaja Jenni

Laanilan lukion kirjastipendit:

Englanti: Kamula Jani

Ranska: Ohtonen Kalle

Kirjastipendi aktiivisuudesta koulun Unesco-toiminnassa: Rahkonen Alina

Otavan kirjastipendit äidinkielen ja kirjallisuuden opinnoissa menestyneille:
Luukkonen Mirjami, Pelkonen Miisa ja Passoja Otto

Opintoverkon kirjastipendi psykologian opinnoissa menestyneille: Orell Iida ja Tikkaaja Jenni

Sanomapron kirjastipendi terveystiedon ylioppilaskokeessa menestyneelle: Luukkonen Mirjami

Kirjastipendi historian ylioppilaskokeessa menestyneelle: Satomaa Ossi

Sverigekontakt i Finland rf –yhdistyksen myöntämä kirjastipendi ruotsin kielestä kiinnostuneelle ja ruotsin opinnoissaan hyvin menestyneelle: Leinonen Pauliina

Pohjola-Nordenin kirjastipendi ruotsin kielen opinnoissa menestyneelle: Tikkaaja Jenni

Sanomalehti Kalevan lehtistipendi ylioppilaalle: Passoja Otto

Long Playn lehtistipendi uudelle ylioppilaalle: Rahkonen Alina

Vuoden sovittelijaopiskelija: Törmä Jere

Opiskelijoiden äänestämille toisen vuoden opiskelijoille koulumyönteisyydestä myönnettävät hymypatsaat: Rasmus Matala-aho ja Airisniemi Reino

Ykkösten koulumyönteisyydestä stipeni opiskelijalle, joka suhtautuu positiivisesti koulunkäyntiin ja kavereihin, on avulias ja luo positiivista ilmapiiriä: Satomaa Miili

Kirjallisuusdiplomi: Rahkonen Alina

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumakalenteri 2024-2025

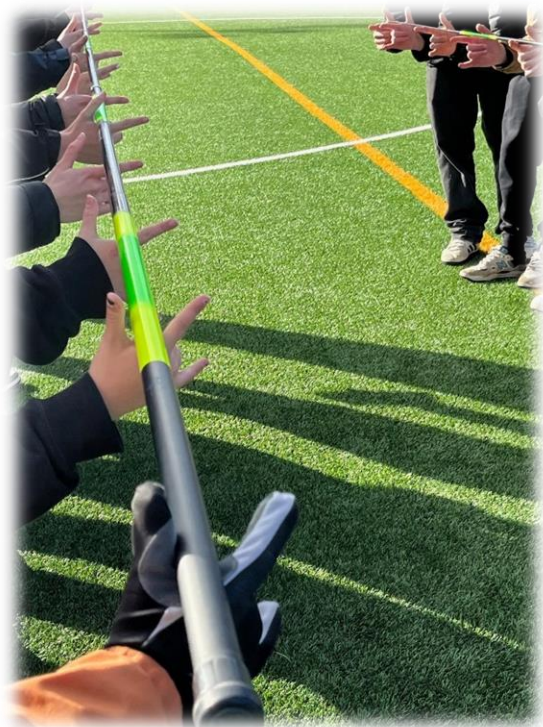
7.8.	Lukuvuosi alkaa
12.8.	Koulukuvauspäivä Ykkösvuotisten vanhempainilta I
21.8.	Hovinsuo-festarit
29.8.	Koko koulun kokous
3.9.	SLL:n infotilaisuus ykkösille
9.9.	CheckPoint 1
16.9.-30.9	Syksyn ylioppilaskirjoitukset
30.9.	Ykkösten ja opettajien ryhmäytys
9.10	Rehtorin aamukahvit huoltajille Laanila Lavalle -tapahtuma
28.10.	Ykkösvuotisten vanhempainilta II
31.10.	Sovinnon päivä -tilaisuus (koulun kokous)
4.11.	CheckPoint 2
11.11.	Kakkosvuotisten vanhempainilta
13.11.	Koristurnaus
29.11.	Salihartaus ja vaihtoehtoinen ei-uskonnollinen tilaisuus
5.12.	Itsenäisyysjuhla Ylioppilasjuhla
10.12.	Avoimet ovet 9. luokkalaisille
11.12.	Avoimet ovet 9. luokkalaisille
13.12.	Rehtorin aamukahvit huoltajille
19.12.	Pikkujoulutilaisuus koululla Jouluinen yökirkko Oulujoen kirkossa
13.1.	CheckPoint 3

3. vuoden opiskelijoiden vanhempainilta

- 15.1. Hyvinvointipäivä
- 16.1. Koko koulun kokous
- 20.1. Laanilan lukioon tutustumisilta yhdeksäsluokkalaisten huoltajille (ja yseille)
- 6.2. Penkkarit
- 7.2. Wanhojen päivä
- 18.2. Salihartaus ja vaihtoehtoinen ei-uskonnollinen tilaisuus
Laanila Lavalle -tapahtuma
- 19.2. Rehtorin aamukahvit huoltajille
- 11.3.-26.3. Kevään ylioppilaskirjoitukset
- 12.3. CheckPoint 4
- 17.4. Koko koulun kokous
- 28.4. Opiskelijakunnan vuosikokous
- 30.4. Wappu-tapahtuma
- 5.5. CheckPoint 5
- 6.5. Rehtorin aamukahvit huoltajille
- 28.5. Soutukisa Laanila–Kastelli
- 30.5. Kevätkirkko Oulujoella ja vaihtoehtoinen ei-uskonnollinen tilaisuus koululla
Omenapuun istutus ja lakkaaisharjoitus
- LA 31.5. Lukuvuoden 2024–2025 päättöpäivä
Ylioppilasjuhla klo 11

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumagalleria

Ykkösten ryhmäytystä Hovinsuon kentällä

Laanilan lukio syysasussa

Terveystenhoitaja Aila Lausmaa ja kuraattori Tiina Sipilä Hovarilla

Ysiluokkalaisten avoimia ovia vietettiin joulukuussa

Terveystenhoitaja Aila Lausmaan eläköitymiskahvit juotiin opehuoneessa

Rasisminvastaisen viikon satoa

Opettajien liikuntakampanja "Talsitaan Timbuktuun" toteutui syksyllä 2024.

Pikkujoulun sekä yökirkon tunnelmia

**Lumo/STEAM-projekti lukion
ja yläkoulun yhteistyönä**

Hyvinvointipäivää vietettiin tammikuussa

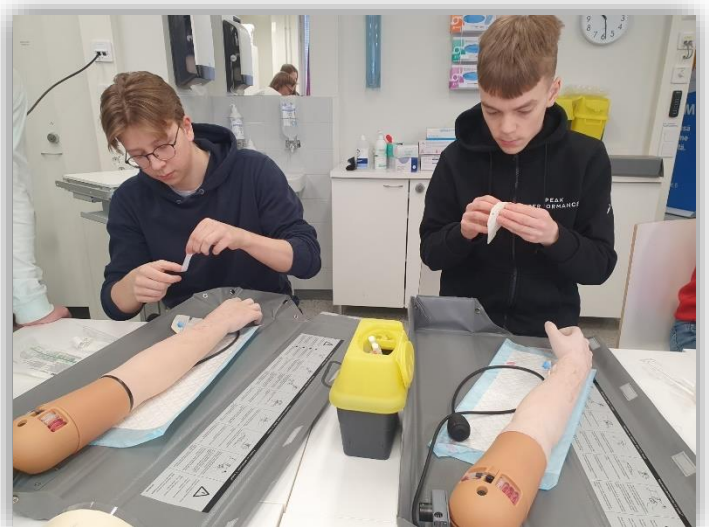

Tonttuja opehuoneessa

Joulun aikaan oli monenlaista projektia – joulukorttien tekoa kotihoidon asiakkaille sekä palapelihaaste

Opiskelijat pääsivät vierailemaan yliopistolla

Opettajat pääsivät Aurinkoristeilylle koulun ruokalassa

Helmi Karppinen kuvataiteen diplomi -näyttelyssä

Opiskelijat voittivat ruotsinkielisestä videokilpailusta pääpalkinnon

Opettajien kehittämispäivät Vuokattissa

OPPIVA YHTEISÖ Upeita maisemia ja onnistumisen tunteita

Karhunkierroksella Li7 Luonnossa liikkuen -kurssi

Rasmus Matala-aho ja Matias Alatalo

Valmistautuminen

Kurssi lähti käyntiin, kun astuimme sisään ensimmäiseen tapaamiseen 12.8.24, jossa meitä olivat vastassa opettajat Tuomas ja Tapio hienon sekä kattavan diaesityksen kanssa. Ensimmäisellä kerralla meille kerrottiin perustietoja reitistä, varusteista, aikatauluista sekä ehdoista reissulle lähtöä varten. Tässä vaiheessa alettiin jo suunnitella ruoka- ja telttakuntia. Toinen tapaaminen oli 19.8. Tällöin reissuun lähtijät olivat selvillä ja alettiin käymään varusteita, reittiä ja ruoan tekoa tarkemmin läpi. Trangiat oli mahdollista saada koululta, mutta muut tavarat jouduttiin hankkimaan itse kotoa tai kavereilta lainaan. Kolmannella kerralla 26.8. meillä oli valmiina ruokasuunnitelmat ja varusteet. Sen jälkeen kaikki tekivät vielä viimeiset viilaukset ennen lähtöä, joka hämötti jo torstaina 29.8.

Torstai 29.8.

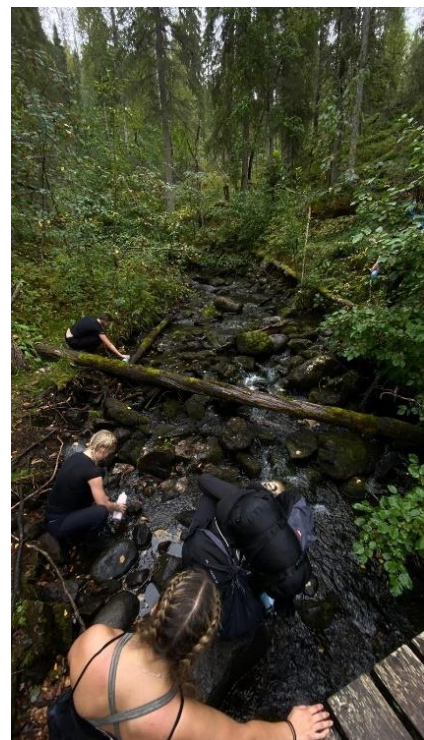

Matka kohti Karhunkierrosta alkoi torstaiaamuna, kun 32 ahkeraa vaeltajaa saapui koulun pihaan. Aamulla klo 8.30 koulun pihalla oli hyvin väsynyt, mutta odottavainen tunnelma. Bussimatka sujui mainiosti. Sen aikana kaikki latsivat 112-apin puhelimeen, saatiin kartat ja otettiin opettajien puhelinnumerot ylös. Matkalla pysähdyimme Pudasjärvellä, jossa oli vielä mahdollisuus ostaa loput eväät matkaa varten. Tämän jälkeen suunta oli kohti Oulangan luontokeskusta.

Luontokeskukselle saavuttiin kello 12:n jälkeen, siellä Tapio ja Tuomas jakoivat vielä viimeiset ohjeet ennen lähtöä. Tämän jälkeen osa porukasta lähti kävelemään kohti Kiutakönkään nuotiopaikkaa tekemään ensimmäiset retkiruoat ja osa jäi nauttimaan luontokeskuksella pohjoisen poroburgereista.

Ruokailun jälkeen kokoonnuimme nuotiopaikalle, josta Tapio lähti johtamaan porukkaa kohti ensimmäistä yöpaikkaa, Ansakämppeä, johon oli matkaa kahdeksan kilometriä. Matkan varrella oli muutamia puroja, joista pystyi ottamaan juomavettä. Matka Ansakämppele oli helppo ja tasainen, se sujui hyvissä tunnelmissa pienillä tauoilla ilman suurempia ongelmia ja viimeisetkin olivat perillä jo viiden aikoihin.

Ensimmäisenä iltana haasteeksi koitui telttojen kasaaminen. Se ei välttämättä ollutkaan niin helppoa kuin omassa kotipihassa, jos sitä oli edes yritetty. Pienten haasteiden jälkeen kaikki saivat teltat pystyyn ja loputkin pääsivät ruoan tekoon. Ruoan tekoa varten piti aina hakea vettä lähimmästä vesistöstä ja antaa sen kiehua kattilassa viisi minuuttia ennen sen käyttöä. Pitkältä tuntuneen kävelyn jälkeen itse trangialla tehty ruoka metsässä maistui aivan uskomattoman hyvältä. Iltaa vietettiin kalastaen, pelaillen ja uiden. Päivän kohokohdaksi nousi Marjamaan Nooan saama metrin mittainen hauki, joka muuten maistui koko porukalle.

Loppuilta menikin makkaran ja vaahtokarkkien paistossa nuotiopaikalla, hengailussa ja tähtien katse-
lussa. Tämän jälkeen menttiin telttoihin nukkumaan
ja osa porukasta pääsi nauttimaan yöksi autiotuvan
tunnelmasta.

Perjantai 30.8.

Aamulla porukka alkoi heräilemään noin seitsemän
jälkeen hyvin erilaisiin tunnelmiin. Jotkut nukkuivat
parhaita unia pitkiin aikoihin, kun taas osa oli saa-
nut vain muutamia tunteja unta.

Aamupalamme koostuivat erimakuisista pikapuu-
roista, leivistä ja marjoista. Hyvin maistuneen aa-
mupalan jälkeen teltat ja muut kamat laitettiin ka-
saan, minkä jälkeen lähdettiin kymmenen aikoihin
kohti Jussinkämppeä, jonne matkaa oli kahdeksan
kilometriä. Matkalla oli mäkiä ja haastavia polkuja,
jotka vaikeuttivat matkan kulkua. Matka sujui ryh-
mältä hyvin eriävään tahtiin, kun ensimmäiset oli-
vat ehtineet jo syödä ja lähteä Jussinkämpältä, kun
viimeinen ryhmä selvisi paikalle. Ruokailun jälkeen
oli jäljellä noin 5 kilometriä Ylikodalle, minkä aikana
sade pääsi yllättämään retkeilijät. Perillä Ylikodalla
oltiin kolmen ja kuuden välillä.

Leiripaikalla syntyi pieniä ongelmia sateen ja erikoisen
vieraan takia. Retkeilijöitä häiritsi koko illan poro, joka ei
suostunut lähtemään leiripaikalta. Illalla poro lähti kui-
tenkin pois toisten vaeltajien mukana.

Vaikeuksien jälkeen kaikki saivat teltat pystyyn, ruoat
tehtyä ja päästiin illan viettoon. Ilta sujui samoissa mer-
keissä kuin aiempikin, tosin pienessä ukkoskuuron pe-
lossa. Ilta kuitenkin säilytti ilman sadetta ja saatiin
viettää laatu-aikaa kavereiden kanssa vielä ennen viimei-
sen päivän koettelemusta.

Lauantai 31.8.

Koko yön ja pitkälle aamuun asti jatkunut sade ei ollut
kaikille leireilijöille iloksi. Myöskään edellisen illan poron
paluu aamulla ei edistänyt aamutoimia. Sateessa ruoan-
teosta tuli heti haastavampaa ja aamupalan teossa me-
nikin aikaa. Kun aamupalat oli saatu syötyä poron
kanssa, päästiin purkamaan telttoja kaatosateeseen.
Sade ei itsessään hidastanut telttojen purkua, mutta
kankaiden kosteus ja paino olivat pakkauksessa haitaksi.
Yhdeksän jälkeen kaikki kuitenkin olivat lähtövalmiita ja
päästiin lähtemään kohti Juumaa, johon matkaa oli yh-
deksän kilometriä.

”Leiriytyminen oli mukavaa. Ensimmäinen yö oli todella
kiva. Sain illalla suuren hauen, jonka syömisen jälkeen

oli kiva mennä nukkumaan. Toisena yönä telttamme ei kestänyt vettä, koska se oli huonosti pystytetty. Heräsin yöllä Sampon kuorsaukseen ja siihen, että kaikki kaman olivat kastuneet, enkä saanut nukuttua enää yöllä. Sitten menin tekemään polttopuita, joka vähän kevensi mieltä”, kertoo Nooa Marjamaa. Nooa kertoo lähteneensä alunperinkin hyvillä fiiliksillä vaellukselle. Ennakko-oletuksena oli, että reissusta tulee mukava. Hän toteaa olleensa oikeassa, sillä ”reissun jälkeen oli mahtavat fiilikset ja tämä oli yksi parhaista viikonlopuista pitkään aikaan”.

Viimeisen päivän matka sisälsi vaelluksen parhaat maisemat, mutta myös rankimmat nousut ja laskut, joiden aikana Kuusamon Hesburger alkoi tuntua kaukaiselta unelmalta. Juuri ennen ruokapaikkaa Ympyrälamella oli valtavat portaat, joiden nousun jälkeen olo oli kuin voittajalla. Huipulla oli kallioportin näköalapaikka, josta avautuivat upeat maisemat. Kallioportin jälkeen saavuimme ruoantekopaikalle Ympyrälamelle. Reissun viimeisen ruokailun jälkeen pysähdyttiin vielä Myllykoskella, jossa kuljettiin hienon riippusilan yli.

”Ruoan tekeminen, kalastus, yhdessä oleminen nuotiopaikoille, Unon pelaaminen porukalla sekä onnistumisen tunteet aina perille päästessä”, summaavat Ella Alavesa ja Teea Kallio vaelluksen parhaita hetkiä. Kaverusten mielestä leiriolosuhteissa pärjäsi hienosti: ”Aluksi trangian käyttö oli vaikeaa, mutta kavereiden avun kanssa sitä oppi käyttämään hyvin. Veden keittäminen oli aikaa vievää ja oli ärsyttävää odotella ruoan saantia kauan. Se oli hyvin erilaista, kun normaalisti, koska kotona vettä ei tarvitse keittää eikä etsiä ruoanlaittoon. Teltassa nukkuminen oli yllättävän mukavaa. Korvatulpista oli nukkuessa iso hyöty ja ilman niitä nukahtaminen oli vaikeaa. Teltan kasaaminen oli ensimmäisenä yönä haastavaa, mutta toisena yönä se onnistui kuin konkarilla.”

Loppumatka sujui iloisissa merkeissä ja matka olikin yhtäkkiä ohi, kun saavuttiin Juumaan. Fiilikset perille pääsystä olivat samalla onnellisia, mutta haikeita. Reissu oli ollut aivan mahtava kokemus. Juumassa hypättiin bussin kyytiin puoli viideltä ja päästiin kauan odotettuun Hesburgeriin. Kuusamosta matka kohti Oulua sujui hyvissä merkeissä. Matkan aikana pysähdyttiin vielä Pudasjärvellä, mistä sitten ajeltiin Laanilaan.

OPPIVA YHTEISÖ Rakkauden hallituksen terveiset

Kiira Filppula

Laanilan lukion hallitus on antanut minulle paljon. Hallitus on olennainen osa kouluyhteisön hyvinvointia ja toimintakulttuuria. Sen merkitys näkyy erityisesti siinä, kuinka se tuo oppilaiden äänen esiin, edistää yhteisöllisyyttä ja luo tilaisuuksia vaikuttaa koulun arkeen. Tämän olen nyt nähnyt ja kokenut itse.

Positiivisella toiminnallaan hallitus on toiminut sillanrakentajana oppilaiden ja koulun henkilökunnan välillä. Me välitämme palautetta ja kehitysideoita, jotka voivat parantaa opiskelijoiden arkea ja oppimisympäristöä. Käymme muun muassa YTY:n (yläkoulun ja lukion yhteistyöelin) ja opettajien kokouksissa.

Kysyin myös toisen hallituslaisen suosikkiasioita hallituksessa. Hän kertoi, kuinka ryhmäytyminen ja asioihin konkreettisesti vaikuttaminen ovat olleet parasta. Tänä lukuvuonna olemme järjestäneet jo toista kertaa biljarditurnauksen ja jatkaneet hyvinvointipäivien, Ruka-reissun ja teemaviikkojen perinnettä. Jouluna arvoimme joulukalentereita ja järjestimme joulujuhlan, jonka yksi ohjelmanumeroista on joulustipendit. Siinä oppilaat pääsevät osallistumaan ja äänestämään joukostaan voittajia. Hankimme vähävaraisille lapsille joululahjoja hyväntekeväisyyskeräyksen kautta. Hallituksen vastuulla on myös wanhojen ja penkkareiden koristelut. Penkkarirekatkin ovat osa meidän työmme jälkeä.

Nyt loppukevättä kohden meillä on tulossa vielä erilaisia tapahtumia opiskelijoille. Myös haalari-merkit sekä abivaatteet tulevat myyntiin. Tuttu After-wappu tapahtuma on jo pitkälti suunniteltu. Joka vuosi uusilta ja vanhoilta hallituslaisilta tulee uusia ideoita toimintamme kehittämiseksi. Saamme myös jonkin verran ideoita muilta koulumme opiskelijoilta. Nämä ideat ovat todella toivottuja. Toivon kaikkia, joilla on ideoita toimintamme kehittämiseen, laittavan niistä viestiä meille. Kaikkea emme voi toteuttaa, mutta parhaamme yritämme. Kiitos paljon tästä lukuvuodesta ja hyvää loppukevättä ja alkavaa kesää aivan kaikille!

David Rukajärvi 24E

OPPIVA YHTEISÖ Maailmassa ei voi koskaan olla liikaa välittämistä

Kaisu Mäki

Joukko Laanilan lukion Unesco-opiskelijoita osallistui 17.10.24 Tuiran seurakunnan Asunnottomien yö -tapahtuman järjestelyihin yhdessä diakoniatyön ammattilaisten ja kirkon vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa. Tapahtumassa oli siirrettävä sauna peseytymistä varten, ruokailu, talvivaatteiden jakoa sekä parturi leikkaamassa hiuksia. Asunnottomille tarjottiin myös mahdollisuus yöpyä turvallisesti kirkon tiloissa.

Aino Määttä ja Joana Puhakka osallistuivat muiden mukana tapahtuman valmisteluihin.

- Menimme kirkolle kolmen aikoihin iltapäivästä. Aluksi laittelimme pyyhkeitä ja muita peseytymistarvikkeita esiin saunoja varten. Sitten katoimme pöytää.

Keittiössä alkoivat päivällisvalmistelut, joissa oli mukana kaikkiaan neljä lukiolaista Laanilasta sekä Unesco-opettaja **Jonna Svartström**.

- Laitoimme kalakeittoa, perkasimme lohta ja opetelimme haudutuskattilan käyttöä diakoni Samin opastuksella, Aino kertoo.
- Minä laittelin jälkiruokiin kermavaahtokoristeita, lisää Joana.
- Lopuksi teimme salaattia Jonnan kanssa.

Valmisteluihin oli helppo mennä mukaan, opiskelijat sanovat. Tunnelma oli avoin, mukava ja mutkaton, kaikki tekivät jotain koko ajan ja toisia autettiin alkuun. Mukana oli myös diakoniatyön opiskelijoita, joille asunnottomien yön tapahtuma oli osa opintoihin kuuluvaa kurssia. He myös jäivät paikalle loppuillaksi, kun kirkossa oli mahdollisuus hiljentyä ja jäädä yöpymäänkin.

Koti ei ole itsestäänselvyys kaikille

Tapahtumaan osallistuminen ja tieto asunnottomien tilanteesta herätteli opiskelijat ajattelemaan omaa elämänsä.

- Tajusin ihan konkreettisesti, kuinka etuoikeutettua arkea elän. Minulla on koti, saan nukkua turvassa omassa sängyssäni, pääsen suihkuun ja saan ruokaa joka päivä. Kaikille tämä ei ole itsestään selvää Suomessakaan.
- Joskus tuntuu, että ihmiset ovat inhottavia ja itsekkäitä, mutta nyt tuli todistetuksi, että maailmassa on paljon auttamishaluisia ihmisiä, jotka esimerkiksi lahjoittavat vaatteita heikossa asemassa oleville ja ovat valmiita vapaaehtoisesti käyttämään aikaansa helpottaakseen toisten hankalaa elämää.
- Itsellä on aina ollut halu auttaa, siksi oli mukava osallistua asunnottomien yöhön.

Aino ja Joana ovat samaa mieltä siitä, että vapaaehtoistyöhön osallistuminen ylipäänsäkin on huojentavaa. Kun tekee itse edes jotakin toisten hyväksi, ei tarvitse jäädä pelkästään pyörittelemään monesta suunnasta vyöryviä huolia ja murheita omassa mielessä. Pienistä teoista kasvaa suuria, kun niitä tekevät monet.

Ongelmat nostettava ratkaistaviksi

Molemmat kertovat hämmästyneensä asunnottomien suurta määrää hyvinvointivaltiossamme:

- Tähän pitäisi herätä koko yhteiskunnassa. Asunnottomat eivät näy jokapäiväisessä elämässämme, mutta silti heitä on paljon. Asian korjaamiseksi täytyy tehdä enemmän.

Tasavallan presidentti **Alexander Stubb** totesi Asunnottomien yön tervehdyksessään 17.10.24: ”Asunnottomuus on olosuhde, se ei ole ketään ihmistä määrittävä tekijä. - - yli kolme tuhatta suomalaista elää ilman vakinaista asuntoa, monet heistä yhteiskunnan katseen ulottumattomissa. Jokainen ihminen kuitenkin ansaitsee tulla nähdyksi. Asunto on jokaisen perusoikeus ja asunnottomuuden poistamisen tulee jatkossakin olla hyvinvointiyhteiskuntamme tavoite. Yksi ihmisen tärkeimmistä ominaisuuksista on kyky välittää toisista, eikä maailmassa voi koskaan olla liikaa välittämistä.”

Asunnottomien yö -tapahtuma järjestetään vuosittain YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisena päivänä. Esimerkiksi ruokatarjoilua ja vaateapua tarjoillaan tapahtumissa eri puolilla Suomea. Vuoden 2024 teemana oli piiloasunnottomuus.

OPPIVA YHTEISÖ Moniväristä kuin elämä itse

Kaisu Mäki

Unesco-opiskelijat käyvät kuukausittain tapaamassa palvelutalo Metsolanhovissa asuvia senioreita koulun lähellä, Mäkituvantiellä. Tapaamisissa vaihdetaan kuulumisia ja jutellaan ajankohtaisista asioista, muistellaan menneitä ja toisinaan keskitytään tiettyihin teemoihin.

Marraskuun tapaamisessa tutkittiin pientä laatikollista kiviä, pihoilta ja rannoilta kerättyjä. Osoittautui, että sekä nuoret että vanhat ovat jossain vaiheessa elämäänsä keränneet mukaansa kiven jos toisenkin, kuka muistoksi, kuka koruksi tai amuletiksi. Olipa perunapeltoa kuokkiessa löytynyt jopa muinainen kivikirves!

Jokainen sai poimia kivivalikoimasta mieluisensa. Kiviä tunnusteltiin ja tarkasteltiin. Ihan tavalliset kivet herättivät monenlaisia muistoja, vahvoja tunteita ikävästä rakkauteen ja haikeuteen. Jokainen kertoi ajatuksiinsa vuorotellen. Juttelusta syntyi kollektiivinen runo viidestätoista kivistä.

Viisitoista kiveä

Elämäni rannoilta olen löytänyt monta kiveä.

*Yksi tuo mieleen perunamaan
ja sydämeen edesmenneen miehen.*

*Toinen on sileä, kulmat ovat hioutuneet pois. Se ei vahingoita
ketään, vaan kuuluu luontoon.*

*Kolmas muistuttaa linnunmunaa.
se on viiriäisen munan värinen.*

Neljäs, se on vain pikkuinen kivi.

*Viides tuo mieleen avaruuden, asteroidin tai planeetan. Sen
kaverissa on kaunis punainen sävy.*

Kuudes on pyöreä ja käteen sopiva, se muistuttaa hieman simpukkaa.

Seitsemäs on kuin venneen perä.

*Kahdeksannesta tulee hyvä mieli ja rauhallinen olo,
kuin leipoisi kampsuja.*

*Yhdeksäs on samanlainen kuin se kivi, jonka päälle astuin Kuopiossa
Väinölänniemen uimapaikalla, nilkansyvyisessä vedessä.*

Kymmenes muistuttaa päivien kimallusta.

*Yhdennessättoista on montaa eri väriä,
se on pieni ja kiiltävä, mutta kulmat ovat piikikkäät.*

*Kahdestoista on kuin minä itse pienenä tyllerönä, kaikkialle ehtivä
ja auttavainen.*

Kolmannessatoista elämän alkupuoli on kirkasta, loppu tummempaa.

*Neljästoista on kuin eletty elämä: tummia ja vaaleampia raitoja,
surun ja ilon päiviä, toiset harmaita, toiset kirkkaita onnen hetkiä.*

*Viidestoista on tyyni kesäilta, kun järven pinta
näyttää jatkuvan loputtomiin ja muuttuvan taivaaksi.*

Poimin kämmenelleni viisitoista kiveä tarinoiden tieltä.

Kollektiivisen kivirunon idea on peräisin Seija-Leena Salon ”Tammikodin sanojen tuntumasta” -vihkosesta (2017).

OPPIVA YHTEISÖ Lumo valaisi marraskuun pimeydessä

Kaisu Mäki

Lumo Light -valofestivaali näkyi talven mittaan myös myös Laanila Campuksella – Laanilan yläkoululla ja lu-kiolla ovat hulumuneet ylijäämätekstiileistä valmistetut revontulet.

Koulujenvälinen STEAM-yhteistyöprojekti ”Revontulet” toteutettiin seitsemäsluokkalaisten ja lukion ykkös-ten ryhmätyönä. Oppilaitosrajat sekä kuvataiteen ja äidinkielen ja kirjallisuuden oppiainerajat ylittävässä yhteistyössä pyrittiin yhteensopiviin värisommitelmiin ja solmittiin kierrätysmateriaaleista liehuvia revontu-lia. Samanaikaisesti oppilas–opiskelija-ryhmissä laadittiin luovan kirjoittamisen menetelmin revontuliaihei-sia kollaasitekstejä, runoja ja ajatelmia.

LumoLightLaanila-työryhmään kuuluivat yläkoulun oppilasryhmien ja lukion opiskelijaryhmien opettajat Anne Koivikko, Heli Keskitalo, Terhi Sainio, Kaisu Mäki ja Riikka-Maria Saukkonen.

Yhteistyönä kirjoitettuja runoja:

Talven lumoava valo

Pimeys peittää maan, kun talvi saapuu
kylmyys kietoo ja pakkaneen kuiskaa,
lumiukko hymyilee, revontulet värit tuo.

Lumi kahisee, tuuli ulvoo
pimeys kuiskaa, kuu hohtaa
valo hehkuu, tähdet välkkyvät.

Pakkaneen poltteele poskia
lumi valtaa maan ja
pimeys peittää taivaan.

Revontulet, tumman taivaan värikkäät repeämät lois-
tavat kasvoille.

Talviyö on eloton, mutta eloisa,
hämärä, mutta kirkas.

Valkoinen lumi puissa, hanget ympärillä ja tähdet tai-
vaalla.
Kylmä valtaa kehon, lämpö sielun.

Valkoista lunta sataa maahan
reposit juoksevat
taivas tanssii.

Kuura halaa luontoa.
Kaamos valtaa Pohjolan.

Keskitalven juhla

Tähdet tuikkivat iloa.
Aurinko leikkii piilosta taivaanrannan takana.
Joulu kolkuttaa ovella.

Taivaalla vuorottelevat valo ja pimeys, päivä ja yö.

Kylmä tuuli jää
luihin ja ytimiin.
Lumeen jää jälki elämän.

Pimeällä
taivaalla tähdet kirkkaina.
Pimeyteen
tuo lyhty valoa.
Pimeässä
kiiltää lumiukko.
Kuun valossa
kimaltelee jää.

Talvessa
pimeässä
ihailen kimaltelevia lumihankia
lumihuutaleiden upeaa loistoa.

Jouluna parasta on
valkoinen luonto lumisateessa.
Iltahämärässä lyhdyt
tuikkivat
tähdet taivaalla.

Joet ja purot peittyvät jäähän
maa kuuraan.
Kimaltaa kaamoksessa
valo.

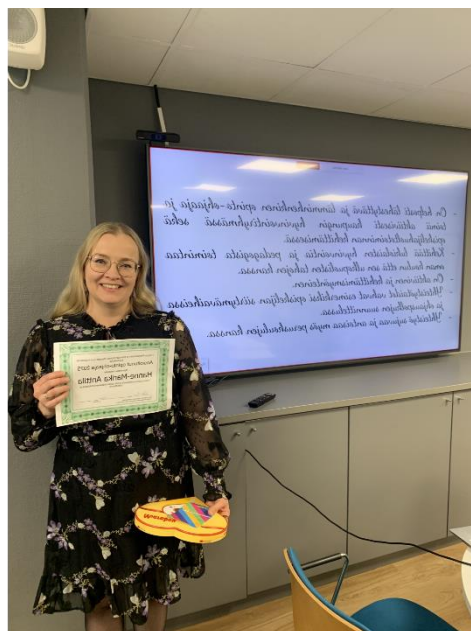
OPPIIVA YHTEISÖ – Vuoden 2025 ansioitunut opinto-ohjaaja

Nina Heikkinen

Lukiomme opinto-ohjaaja **Hanne-Marika Anttila** valittiin Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun opinto-ohjaajat ry:n vuosikokouksessa alueemme vuoden 2025 ansioituneeksi opinto-ohjaajaksi. Perusteluina kerrottiin, että Hanne-Marika on aktiivinen, kehittämismyönteinen ja helposti lähestyttävä sekä lämminhenkinen opinto-ohjaaja. Hänellä on vahvat yhteistyötaidot opiskelijan siirtymävaiheissa ja ohjauspolkujen suunnittelussa. Lisäksi Hanne-Marika kehittää lukiolaisten hyvinvointia ja pedagogista toimintaa sekä oman koulun että sen ulkopuolisten tahojen kanssa. Hän toimii aktiivisesti kaupungin lukioden hyvinvointiryhmässä sekä opiskelijahuoltotoiminnan kehittämisessä. Lisäksi hän on ollut kehittämässä lukiolaisen hyvinvointipolkua, joka on käytössä Oulussa sekä Laanilan että Lyseon lukioissa.

Hanne-Marika on työskennellyt kaksikymmentä vuotta opinto-ohjaajana. Hän valmistui vuonna 2001 historian ja yhteiskuntaopin opettajaksi Itä-Suomen yliopistosta. Työskenneltyään muutaman vuoden aineenopettajana hän hakeutui opinto-ohjaajan koulutukseen Jyväskylän yliopistoon ja valmistui sieltä vuonna 2005. Anttila työskenteli pitkään Simon yläkoulussa ja lukiossa opinto-ohjaajana. Oulun kaupungissa hän on työskennellyt vuoden verran Haukiputaan lukiossa ja vuodesta 2017 saakka Laanilan lukiossa.

Hanne-Marika pitää olennaisena täydennyskouluttautumista. Hän on esimerkiksi opiskellut työn ohella positiivisen pedagogiikan ja hyvinvointitaitojen opettajaksi ja ratkaisukeskeiseksi valmentajaksi. Hän on kokenut, että molemmat koulutukset ovat antaneet paljon näkemyksiä opinto-ohjaajan työhön. Hanne-Marikan mielestä on tärkeää, että jokainen opiskelija tulee kuulluksi sekä kohdatuksi hyväksytysti ja arvostetusti. Hän haluaa kunnioittaa opiskelijan omia valintoja ja näkemyksiä ratkaisukeskeisesti. Ihannetilanteessa lukiolaisen ohjaus on Hanne-Marikan mukaan prosessi, jossa opiskelija saa opintojensa eri vaiheessa myötätuntoisesti ja oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tukea ja ohjausta.

**Hanne-Marika Anttila, vuoden 2025 ansi-
oitunut opinto-ohjaaja**

HYVINVOINTI Lättyjä ja luontokävelyitä Laanilassa

Noora Galla ja Natalia Uutela

Vietimme tammikuussa aktiivista ja rentouttavaa Hyvinvointipäivää koko lukioväen kesken. Päivämme alkoi Mari Korpelan seksuaalisuus ja hyvinvointi -teemaisella luennolla, jossa opimme esimerkiksi kuvien lähettämiseen ja vastaanottamiseen liittyvästä suostumuksesta sekä kuvien lähettelyn rikosoikeudellisesta vastuusta. Päivän aikana opiskelijat osallistuivat monipuolisiin, fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia tukeviin työpa-joihin aina Timon luontokävelystä Sielunliikkeen suklaameditaatioon ja Tervapartion lättypisteestä Oulun seudun Kaverikoiriin.

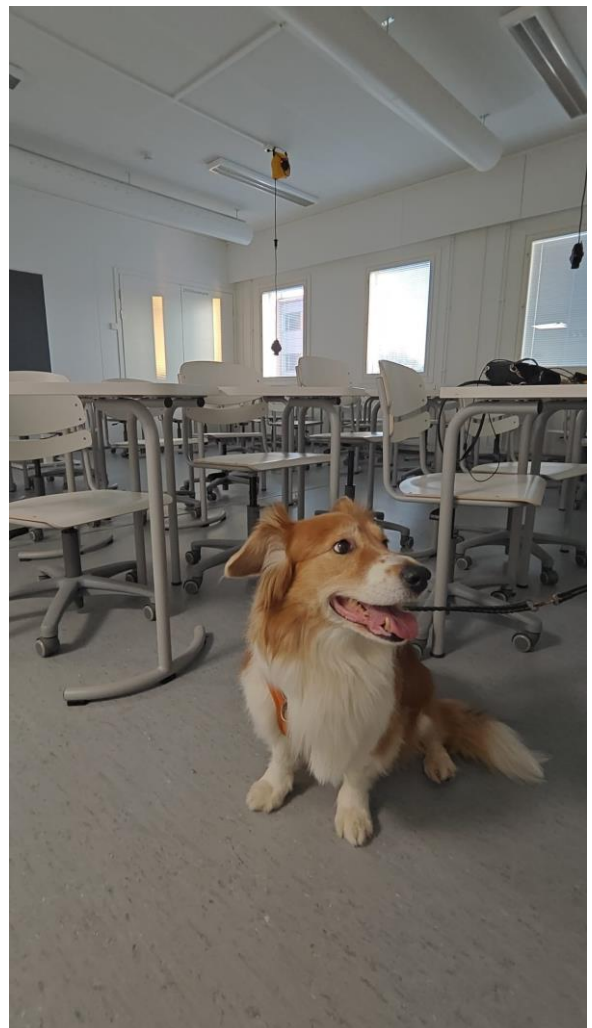
Edellisten lisäksi yhdeksi suosituimmaksi pisteeksi nousi näpertely- ja palapelipiste, jossa oli rento meininki korttipeleineen ja värityskuvineen. Opiskelijat saapuivat pisteelle savuntuoksuina ja posket pakkasenpunai-sina, vatsat täynnä lukiomme partiolaisten paistamia lättyjä. Näpertelypisteeltä opiskelijat saivat muistoksi muun muassa itse tehtyjä käsikoruja ja raukean mielen, minkä jälkeen Kaverikoira Rufuksen ja Lystin lämpi-män karvaiset halit viimeistään rentouttivat opiskelijat.

Parasta päivässä oli hauskojen ja hyvinvointia edistävien pisteiden lisäksi tietenkin iloinen yhdessä tekeminen tavallisen arjen keskellä. Opiskelijat olisivat omien sanojensa mukaan voineet jatkaa esimerkiksi näpertelyä ja värittämistä vielä koko iltapäivän. Aika onnistunut Hyvinvointipäivä siis!

Lättyjenpaistopisteellä riitti kävijöitä.

Kaverikoirapisteellä pääsi hellimään eläinystäviä.

HYVINVOINTI Tasa-arvoisen ympäristön lyhyt oppimäärä

Natalia Uutela

“Mee takas sinne mistä oot tullukki!”

“Idiootti: se oli vaa läppää, ei tosta pidä loukkaantua!”

Olisiko itse kiva kuulla tämäntyylistä epätasa-arvoistavaa puhetta?

Vastaavantyyliseen kielenkäyttöön törmäämme ikävä kyllä missä milloinkin, ja tällaiseen käytökseen on tärkeää puuttua. Vihapuhe, häirintä ja muu syrjintä eivät ole sallittua koulussa eikä muuallakaan (esim. yhdenvertaisuuslaki 14 §). Tasa-arvolaisissa kielletään lisäksi seksuaalinen häirintä ja sukupuoleen perustuva häirintä.

- *Vihapuhe* tarkoittaa viestintää, joka lietsoo vihaa yhtä ihmistä tai ihmisryhmää vastaan ja joka voi olla esimerkiksi puhetta, kirjoituksia, kuvia, symboleja, musiikkia, piirroksia ja elokuvia.
- *Häirintää* on esimerkiksi rasistinen, homofobinen tai vammaisvihamielinen kiusaaminen. Sitä voi olla myös loukkaava suullinen kommentointi tai loukkaavat tai uhkaavat kuvat, tekstit ja symbolit.
- *Seksuaalinen häirintä* on sanallista, sanatonta tai fyysistä, seksuaalista ei-toivottua käytöstä, kun taas *sukupuoleen perustuvalla häirinnällä* tarkoitetaan sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista. Kumpikin tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaa henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta, koska ne erityisesti luovat uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai ahdistavan ilmapiirin.

Jos koet tai näet vihapuhetta, häirintää tai muuta kiusaamista koulussa tai somessa, älä epäröi kertoa aikuiselle! Jos kerrot koulussa häirinnästä, aikuiset ovat vaitiolovelvollisia ja asian selvittelytoiveissa kuunnellaan aina opiskelijaa. Voit ottaa yhteyttä häirintäyhdyshenkilöön, rehtoriin tai muuhun luotettavaksi kokemaasi aikuiseen.

Muistetaan olla ystävällisiä ja avoimia toisiamme kohtaan ja kohdella muita niin kuin haluaisimme itsemme kohdeltavan! Moikataan, kehutaan, otetaan mukaan... Ei kiusata. Tehdään siis yhdessä ympäristötämme turvallisempi ja tasa-arvoisempi paikka meille kaikille!

HYVINVOINTI Risteilyllä työhyvinvointia hoitamassa

Noora Tala-Kopperoinen ja Jonna Svartström

Laanilan lukion henkilökunta on lukuvuoden aikana pysähtynyt useaan otteeseen vaalimaan työhyvinvointia – yhdessä olemisen, ilon ja arjesta irtautumisen merkeissä. Yksi mieleenpainuvimmista hetkistä koettiin juuri ennen talvilomaa, kun Pedagogiikka-tiimi johdatti meidät AurinkoLine-risteilylle.

Risteilyn aikana nautittiin hyvästä ruuasta, karaokesta, kaksikielisestä bingosta sekä tax free -löydöistä. Risteilyn lopuksi meidät haastettiin pohtimaan, millainen metafora kuvaisi parhaiten työyhteisöämme – ja erityisesti sellainen, jossa meren liike, laivat tai aallot olisivat osana kuvaa. Tällaisia oivalluksia syntyi:

Laanilan lukio on...

- Kuin risteily: on kivaa, tapahtuu paljon eri kerroksissa, ja tasoilla
- Kuin windsurfing: tuuli kannattelee, välillä sukellaan, ja sitten taas tasapainoillaan
- Titanic: uppoamaton
- Majakka: vaikka olisi välillä sumua, on myös valoa
- Opettajia, jotka ovat kuin luotseja, jotka ohjaa ja opastaa eteenpäin
- Kuin lämmin merivesi, jossa lillua
- Kuin meren hellä vaahto
- Kuin rantakallio, jota vesi hioo ja muovaa
- Risteilyn buffetpöytä: monenlaisia herkkuja on tarjolla
- Aallon harjalla: avoin ja vastaanottavainen kokeilemaan, lähtemään mukaan
- Kuin samalla risteilyllä oleskelua
- Kuin respasta haettava pahoinvointilääke – aina löytyy apu, jos liikepahoinvointi yllättää
- Kuin meri: iso ja monipuolinen
- "Syvällä ne isot kalat kytee"
- Kuin risteily, jossa ei aluksi tunneta toisia, sitten hiljalleen tullaan tutuksi ja keksitään yhteistä tekemistä ja vietetään yhdessä aikaa.
- Kuin meri: se muuttuu, vaihtelee, elää. Työmme on meren kaltainen, kaunis.

VALIOTEKSTI Uskonto mediassa

Alvar Vikman

Yhteiskunnallisessa keskustelussa on paljon esiintynyt viimevuosina väitteitä, joiden mukaan yhteiskunnan elimien, tässä tapauksessa suomalaisen median, tulisi käsitellä uskoa ja uskontoja nykyistä enemmän. Toimittaja Reetta Rättyö on esimerkiksi kirjoittanut Helsingin sanomissa seuraavanlaisesti: "Median pitäisi käsitellä uskoa ja uskontoja paljon nykyistä enemmän. Syitä on lukuisia. Yksi niistä on juuri kansainvälinen politiikka." (21.1.2024). Rättyön lausahdus on hyvinkin osuva. Suomalaisen median tulisi lisätä uskontoaiheisia uutisia.

Suomalaisen median voi jakaa kahteen osastoon, valtionrahoitteiseen (Yle) sekä mainosrahoitteiseen (kuten MTV). Näiden kahden mediatyyppin välillä on eroja, sillä esimerkiksi Yle on määrätty tuottamaan jo tietty määrä uskontoaiheisia uutisia sekä lähetyksiä (kuten jumalanpalveluksia ja aamuhartauksia), mutta mainosrahoitteista mediaa ei juurikaan voi pakottaa käsittelemään tiettyjä aiheita, sillä he itse rahoittavat ja päättävät oman tuotantonsa sisällöstä. Mediat kamppailevat samaan aikaan katsoja- ja lukijamääristä, vaikka toista rahoitetaan valtion toimesta.

Mutta suomalaisen median tulisi lisätä uskontoaiheisten uutisten käsittelyä laajamittaisesti. Uudistus olisi yhteiskunnallisesti järkevä, ja se olisi suhteellisen helppo toteuttaa (verrattuna tiettyihin institutionaalisiin rakennemuutoksiin, kuten kokonaisen opetussuunnitelman muuttamiseen – eikä opetussuunnitelma tavoita todellakaan kaikkia.) Rättyön nostaa lausahduksessaan esiin kansainvälisen politiikan, erittäin hyvä nosto. Maailmalla on jatkuvasti käynnissä erilaisia sotia sekä tapahtumia, jotka ovat jatkuvasti jotenkin kytköksissä uskontoon. Oli kyseessä sitten Israelin ja Palestiinan välinen sota, hyökkäys moskeijaan tai juutalaisen koulun töhriminen punaisella maalilla, voisimme me lukijoina ja ihmisinä ymmärtää asiaa pintapuolista

tarkastelua syvemmin ja asettua toisen ihmisen asemaan. Anonyymit kommenttikenttien ivalliset toteamukset jostain uskontoryhmästä muuttuisivat mitä todennäköisimmin empaattisimmiksi.

Räty hakee tällä lausahduksella juuri todennäköisesti sitä, että suomalaisen median pitäisi nostaa esiin enemmän ei-negatiivissävyyisiä aiheita ja uutisia. Siten me kansakuntana voisimme ymmärtää niin maailmalla tapahtuvia konflikteja, sekä lähialueella asuvien ihmisten toimintatapoja. Olisihan se itsestään selvää, että tavallinen forssalainen foorumikirjoittaja sivistyisi valtavasti, jos hän esimerkiksi uutisten kautta kuulis erilaisten uskontojen perinteistä, historiasta, toimintatavoista, pukeutumisesta sekä ruokavaliosta – oppiminen ja sivistys kasvaisi yhteiskunnassamme huomattavasti. Asiahan on niin, että uutisia seuraamalla ei dogmatiikan dosentin titteliä itselleen voi lunastaa, mutta jokainen uutinen toisi meitä askeleen eteenpäin kohti turvallisempaa sekä sivistyneempää yhteiskuntaa.

On harmillista tietää, että usein media ajattelee uutisia kirjoittaessa uutiskynnystä. Erilaiset "keltaiset mediat" yrittävät räväköillä otsikoillaan korostaa sitä, että ihmisten mielenkiinto osuisi kauppaan kävellessä juuri heidän tekemäänsä artikkelia tai lööppiä kohtaan. Jos tämä forssalainen foorumikirjoittaja lukisi uutisen – joka alkaisi sanoilla "Muslimitaustainen....." – kahtena eri ajankohtana, ensin uskonnoista tietämättömänä ja toisella kertaa uskontoihin perehtyneenä, olisi hänen suhtautumisensa uutiseen erilainen. Todennäköisesti muslimi olisi ensimmäisellä kerralla ennakkoluulojen sävyttämä, toisella kertaa tavallinen talaja. Media usein ruokkii täten stereotypioita, ja kun sivistyisimme, asettuisimme jonkin uskonnollinen ryhmän kanssa samalle tasolle, emme toistemme yläpuolelle.

Jos kuulisimme enemmän uskontojen toimintatavoista, ymmärtäisimme miten meidän kannattaisi toimia tavallisesti arjessa. Tietäisimme, että zarathustralaiselle ei kannattaisi ylimitoitetusti puhua siitä, kuinka suosit polttohautausta taikka juutalaiselle ehdottaa yhteistä kauppareissua Giganttiin lauantaina. On myös yleistä, että esimerkiksi kauppakeskuksissa tai kaduilla tulee vastaan Jehovan todistajia – joskushan he saapuvat ovellekin. Sivistyneen uutisoinnin johdosta, osaisimme suhtautua entistä avoimemmin heihin, eikä stereotypiamme saarnauksesta tai uskon- taikka Vartiotorni-lehden tyrkytyksestä tukahduttaisi kiinnostustamme, joka meiltä kaikilta löytyy luonnollisesti.

Jos suomalaisessa mediassa korostettaisiin ja lisättäisiin siis uskontoaiheisten uutisten käsittelyä, syntyisi siis ymmärtävämpi ja avaramielisempi yhteiskunta. Usein uskontoaiheiset uutiset, jotka korostuvat mediassa, ovat sellaisia, jotka asettavat uskonnot negatiiviseen valoon. Mutta uutisointia kyllä tapahtuu onneksi paljonkin positiivisessakin valossa. Lähiaikoina on uutisoitu esimerkiksi paljon Paavi Franciscuksen paranevasta voinnista ja kesällä oli paljon uutisointia erilaisten herätysliikkeiden kesäjuhlista. Täten korostamalla myös "kolikon toista puolta", muodostaisimme suomalaiselle yhteiskunnalle positiivisen mielikuvan esimerkiksi uskontojen edustajista. Kuten THL koronapandemian aikana totesi käsien pesusta, muutos olisi pieni, mutta vaikutus suuri.

Vihapuheen ja rasismin määrä on huolestuttavassa nousussa yhteiskunnassamme. Ennakkoluulot ja anonyymit kommentit internetin kommenttikentissä tuovat esiin joidenkin ihmisten vihamielisen suhtautumisen esimerkiksi erilaisiin herätysliikkeisiin, juutalaisiin (antisemitismi) sekä islamin edustajiin (islamofobia). Jos ja kun yhteiskunnallinen keskustelu lisääntyisi (uskontodialogi) ihmisten välillä (median aikaansaamana), olisi ihmisten suhtautuminen eri uskontokuntien edustajiin myöntyvämpi. Nykyaikana rasismi on siis yleistynyt Suomessa. Rasismillahan tarkoitetaan siis syrjintää tai erilaista kohtelua toista kohtaan, jonka motiivia edistää, etnisen taustan lisäksi esimerkiksi uskonto tai uskonnon harjoittaminen. Jos kahden kyynärän mittaiselle lapselle aletaan syöttämään median kautta negatiivista kuvaa jonkin uskonnon edustajasta, ei ole ihmeäkään, että nämä mielikuvat integroituvat hänen tavalliseen arkeensa ja toimintatapoihinsa. Täten suomalaisen median – positiivisen – uskontokorostuksen lisäyksen myötä, voisimme olla ennakkoluulottomimpia ja esimerkiksi syrjintä vähenisi. Valitettavasti monilla ihmisillä on ennakkoluuloinen kuva uskontojen edustajista ja tietämys on usein puutteellista. Turbaanin vuoksi sikhiläiset sekoitetaan muslimeihin ja saamelaisia usein luullaan shamaaneiksi. Jos meille tulisi päivittäin vastaan uutismediassa, edes yksi positiivi-

nen uutinen jonkin uskonnon toimintatavoista, voisimme olla mielellisesti entistä avoimempia. Tuskin uskontopohjainen segregatio tai syrjintä kouluissa olisi niin yleinen asia tulevaisuudessa, jos me ymmärtäisimme, miten toinen toimii, miten toinen pukeutuu tai mihin hänen uskonnessaan keskitytään.

Mielestäni suomalaisen median tulisi siis lisätä uutisoinnissaan uskoa tai uskontoa käsitteleviä aiheita. Onneksi monet uutistoimittajat ja kolumnien kirjoittajat, ovat jotenkin kytköksissä uskontoon tai heillä on uskonnollista taustaa – täten voimme varmistaa, että myötämielinen kirjoitustyyli lisääntyisi sekä tapaukset Julkisen sanan neuvoston (JSN) kanssa vähenisivät. Olemme digitalisaation toimesta tulleet jo pitkälle, ja törmään itse henkilökohtaisesti päivittäin erilaisiin uskontoaiheisiin uutisiin mediassa. Hiljattain sosiaalisen median palveluissa, kuten TikTokissa, olen törmännyt uutisointiin (Ylen lyhytvideoiden avulla) suviseuroista sekä lestadiolaisuudesta. Toissa päivänä luin uutisen saamelaisiin kohdistuneesta tutkimuksesta, nimeltä: "Tiet, polut ja risteykset", joka kertoi saamelaisten kristinuskon harjoittamisesta ja siitä, että vielä 90-luvulakaan kirkossa ei saanut kuulua sanaakaan saamea. Uutisointi esimerkiksi USKOT-foorumin aikaansaannoksista ja uskontodialogitapahtumista on erittäin hyvä tapa lisätä yhteisymmärrystä. Nämä ovat niitä asioita, millä me ruokimme yhteiskuntamme sivistystä ja vaikutamme siihen, että vihamielisyys, "Oman käden oikeus"-tyyliset selkkaukset, sekä niiden suunnittelut vähenevät.

Alvar kirjoitti erinomaisen vastauksensa keväällä 2025 evankelis-luterilaisen uskonnon yo-kokeessa.

Tehtävä:

Toimittaja Reetta Rätty kirjoitti Helsingin Sanomissa 21.1.2024: "Median pitäisi käsitellä uskoa ja uskontoja paljon nykyistä enemmän. Syitä on lukuisia. Yksi niistä on juuri kansainvälinen politiikka."

Esitä perusteltu näkemyksesi siitä, tulisiko suomalaisen median käsitellä uskoa ja uskontoja nykyistä enemmän.

Kuvituskuva: Tekoäly

VALIOTEKSTI Voiko tekoäly olla itsetietoinen ja tuntee samalla tavalla kuin ihminen?

Myry Ahtinen

Filosofiset kysymykset tekoälyyn liittyen ovat olleet lähiaikoina pinnalla, joten esimerkkinä filosofisesta kysymyksestä on "Voiko tekoäly olla itsetietoinen ja tuntee samalla tavalla kuin ihminen?". Kysymykseen ei ole yksinkertaista vastata, ja sille voi olla monta erilaista vastausta riippuen, mistä näkökulmasta sitä katsoo. Useat filosofiset kysymykset voivat olla myös abstraktimpia kuin arjen kysymykset, eikä niitä usein voida mitata konkreettisesti. Kysymystä voidaan tutkia pohtimalla, havainnoimalla tekoälyjä, mutta erityisesti käyttämällä ajatuskokeita ajattelun tukena.

Tekoälyllä tarkoitetaan epäorgaanista järjestelmää, joka kykenee toimimaan samalla tavalla kuin orgaaninen järjestelmä. Jotta voimme arvioida tekoälyn itsetietoisuutta, täytyy ensin määrittää, mitä itsetietoisuus on. Itsetietoisuus ei ole sama asia kuin tietoisuus, vaan sillä tarkoitetaan sitä, että kykenee reflektoida omia ajatuksiansa ja omia tarpeitansa, ja mukauttamaan toimintaansa niiden mukaan. Esimerkiksi virkkeet "Minua väsyttää, sillä menin eilen nukkumaan liian myöhään. Menen tänään nukkumaan aikaisemmin, niin minua ei väsytä huomenna", kuvaavat itsetietoisuutta. Itsetietoisuuteen tarvitaan myös kvalioita. Kvaliat ovat henkilön henkilökohtaisia ja aistillisia kokemuksia, joita tutkitaan fenomenologiassa.

Tekoälyn itsetietoisuutta ja toimivuutta voidaan tutkia Alan Turingin kehittämällä Turingin testillä, jossa ihminen puhuu tekoälylle viestien välityksellä. Jos ihminen ei voi tunnistaa, onko tekoäly ihminen vai tekoäly, sanotaan että se pääsee läpi Turingin testistä. Turingin testille on kuitenkin annettu kritiikkiä kiinalaisen huoneen ajatuskokeella. Kiinalaisen huoneen ajatuskokeessa on kaksi huonetta. Toisessa huoneessa on kiinaa puhuva henkilö. Toisessa huoneessa on henkilö, joka ei osaa kiinaa, mutta hänellä on tarkka ohjekirja, jossa kerrotaan miten henkilön pitää vastata tiettyihin viesteihin. Kiinaa puhuva henkilö lähettää kiinaa puhumattomalle henkilölle viestejä, ja kiinaa puhumaton henkilö vastaa niihin ohjekirjan avulla ymmärtämättä sanaakaan, mistä he puhuvat. Kiinaa puhuvalle henkilölle tulee kuva, että henkilö, jolle hän on laittanut viestejä osaa kiinaa, vaikkei tämä todellisuudessa osaa. Tämän ajatuskokeen mukaan tekoäly ei koe tai ymmärrä oikeasti ihmisten kokemusta ja tietoisuutta, vaikka pääsisikin läpi Turingin testistä, vaan imitoi sitä ohjeittensa mukaan ja luo siten illuusion itsetietoisuudesta. Kyseiset kokeet ovat hyviä tapoja pohtia tekoälyä.

Filosofi John Searle kehitti ajattelun heikosta ja vahvasta/todellisesta tekoälystä. Searlen mukaan heikko tekoäly kykenee vain imitoimaan ihmismäistä toimintaa ja ihmisten tietoista kokemusta, mutta vahva tekoäly on itsetietoinen ja kykenee tuntemaan samankaltaisesti kuin ihmiset. Myös Searlen tapaan voidaan arvioida tekoälyä ja tutkia sitä.

LaMDa on tekoäly, jonka kehittänyt mies uskoo sen olevan tietoinen. LaMDa osaa kuvailla yksityiskohtaisesti tuntevansa ihmisille ominaisia tunteita, ja mies uskoo hänen ja LaMDan olevan ystäviä. Toisaalta voidaan argumentoida, että LaMDa osaa kuvailla tunteita vain, koska sille on syötetty tietoa kyseisistä tunteista. Argumentaatio, keskusteleminen ja kriittinen arviointi ovat hyviä tapoja tutkia tekoälyn tietoisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Mieltä ja tietoisuutta on pohdittu erilaisilla teorioilla. Idealismin mukaan todellisuus on pääasiassa ideaa, ja materialismin kautta materiaa. Materialistisen reduktionismin mukaan tietoisuus ja tunteet ovat vain aivoissa tapahtuvia fyysisiä toimia, joten sen mukaan voi argumentoida, että tekoälyllä voi olla tietoisuus, sillä jos ihmisetkin ovat vain biologista koodia ja fyysisiä toimia, tekoälyllä on mahdollista toimia samalla tavalla, vaikkakin epäorgaanisesti. Biologisen koodin ja epäorgaanisen koodin välillä ei ole muuta eroa, kuin että toinen on luonnollista, ja toinen ei, joten miksi tekoälyn tietoisuus olisi mahdotonta.

Filosofian ylioppilaskokeessa keväällä 2025 oli kysymys ”Anna esimerkki filosofisesta kysymyksestä. Perustele, mikä tekee siitä filosofisen kysymyksen, ja esitä jokin tapa, miten tuota kysymystä voi tutkia.” Myry sai vastauksellaan kiitettävät pisteet.

Kuvituskuva: Tekoäly

VALIOTEKSTI Katoava yhteys välillämme

Otto Passoja 22C

Koristeellinen tanssisali täyttyy iloisesta puheensorinasta, kun yhä hienommin puettua herrasväkeä valuu sisään holvikaaren muotoisesta ovesta. Harva tuntee toisensa, mutta tunnelma on vastaan-ottavainen ja positiivinen. Täydellisyyteen pyrkivä englannin yläluokkainen aksentti kaikuu salissa, kun nuoretkin keskustelevat toistensa kanssa ennen esitysten alkamista. Kun tämä viktoriaanisen Lontoon näkymä häipyy ja matkaamme nykyajan Suomeen, näkyy edessämme lähiön nuorisotalon oleskelutila. Osa nuorista on pukeutunut likaisiin kollareihin ja kalliisiin kenkiin – osa pukeutunut hyvinkin persoonallisesti. Tytöt supittavat omassa porukassaan, pojat solvaavat toisiaan huumorin varjolla. Joku istuu sohvalla yksin hyljätyn näköisenä. Puhelimet ovat käsissä ja toisia tuskin kuunnellaan. Ruutujen viihdetulva peittää alleen tunnelman tyhjyyden ja täyttää kaiken niin, ettei mitään olisi ilman puhelinta. Vapaaseen kasvatukseen uskova nuoriso-ohjaaja istuu vieressä törkeille vitseille vuoroin paheksuvasti tuhahdellen ja hihittäen.

Narratiivi historiasta pelkkänä positiivisena kehityksenä on harhaanjohtava. Joissain asioissa olemme nimittäin myös ottaneet takapakkia. Brittiläisessä imperiumissa yläluokan lapset kasvatettiin yhtä tarkoitusta varten: miellyttämään muita. Miltei kapaloista asti lapsia opetettiin kävelemään, puhumaan, tanssimaan, soittamaan, syömään ja juomaan oikeaoppisesti. Etiketin mukaiset käytöstavat ja erityisesti vastakkaisen sukupuolen hienovarainen kohtelu olivat kasvatuksen keskeisimmät elementit. Kun aateliset ympäri Eurooppaa käyttäytyivät näin, tavantallaajat seurasivat heidän esimerkkiään. Yhteiskunnan vapautuminen, sosiaaliset reformit, massakulttuuri, funktionaalinen elämäntapa ja sosiaalinen tasapäistyminen ovat poistaneet näitä vuorovaikutuksen normeja. Ilmaisun väylät ovat monipuolistuneet, eikä kaikkien tarvitse enää asettua samaan muottiin, mitä pidämme hyvinä asioina. Kuitenkin näemme keskustelun ja sosiaalisen kanssakäymisen köyhtymistä, koska yhteistä kieltä ei enää tahdo löytyä.

Pekka Sauri väittää kolumnissaan "Ihmiskunnan seuraava askel on neuvottelun, sopimisen ja vuoropuhelun aikakausi" (Apu-lehti, 12.1.2024), että ihmiskunnan ongelmat tulisi ratkaista rakentavan vuoropuhelun keinoin. Saurin mukaan me-te-ajattelu kuitenkin aiheuttaa kuplautumista ja rajoittaa eri ryhmien välistä keskustelua. Mielestäni Saurin havainnot ovat teräviä, mutta koko kuplautumis-ilmiön alkusyynä pidän yhteisen käytösetiketin puutetta. Kun normit puuttuvat, varsinkin jo valmiiksi ujojen ihmisten sosiaalinen epävarmuus ja vetäytyminen omanlaistensa luokse lisääntyy. Kaikkialla pätevää ja valmista käytösmallia ei näet ole tarjolla. Luonnollisena seurauksena kuplautumiselle on toisten pitäminen kummajaisina, kerettiläisinä tai jopa vihollisina. Ei vaikuta kovin hyvältä lähtökohdalta rakentavalle vuoropuhelulle, vai mitä.

Polarisaatioon lisää kierroksia lyö myös sosiaalinen media, jonka algoritmit suosivat revittelevää ja käyttäjän omia ajatuksia tukevaa sisältöä. Toisaalta sosiaalisen median kuplissa keskitytään yhä enemmän lyttäämään vääräoppisten toimintaa inkvisiittorien valvoessa omiensa puhdasoppisuutta ja katumisharjoituksia. Tanja Heikkisen tiedejutussa "Vuorovaikutuksen tutkimus: Taito kohdata toinen toisemme on kaikki kaikessa" (Jyväskylän Yliopisto, 2.5.2023) haastatellaan psykologian apulaisprofessori Virpi-Liisa Kykyriä. Kykyrin mukaan sanattoman viestinnän auttamaton puute sosiaalisessa mediassa aiheuttaa monia ongelmia. Yksi on juuri vastakkainasettelujen lisääntyminen, mutta myös tunnetaidot ja ihmisen lukemisen taidot voivat heiketä sosiaalisen median liikakäytön myötä. Jokainen laitteella vietetty tuntihan on pois oikeasta elämästä sekä antoisista keskusteluista ja rapistaa

yhteyttä toisiimme. Kykyrin mukaan hyvät vuorovaikutustaidot ovatkin sivistisyhteiskunnan peruspilaria.

Suomalainen on stereotyyppisesti juro ja ujo, mutta humalassa rietas rellestäjä. Yhdistelmä voi olla seurausta maamme historiallisesti hajanaisesta asutuksesta ja sen asukkaiden vähäisistä kanssakäymisistä muiden kuin lähimpien ystäviensä kanssa. Vuorovaikutustaitoja ei ole voinut hioa ja uusien ihmisten kohtaaminen on jännittänyt. Kun humalassa estot ovat sitten lähteneet, ei ole osattu käyttää-tyä asiallisesti, koska minkäänlaista edistynyttä kanssakäymistä ei ole selvinpäinkään harjoiteltu. Jos stereotypia on edes jossain määrin totta, älylaitteiden käyttö on suomalaisille tavallistakin vaarallisempaa: yksinäisyyden voi nimittäin helposti paikata somella, jolloin se syvenee entisestään. Oona Laine esittää artikkelissaan "Keskustelun mestariksi" (Helsingin Sanomat, 3.2.2023) suomalaisille kulanarvoisen neuvon: sen sijaan, että suomalaiset hyväksyisivät stereotypian omasta ujoudestaan, tulisi siitä pyrkiä eroon. Keskustelun taitoja harjoittelemalla voitaisiin Suomikin vielä nostaa suosta, jonne se on kainaloitaan myöten vajonnut.

Laineen artikkelissa käsitellään keskustelun kannalta keskeisiä vuorovaikutustaitoja. Esimerkiksi kuuntelun taitoa korostetaan ja riitatilanteisiin annetaan neuvoja. Nykyihmisellä tuntuu olevan vaikeuksia kohdata toinen, löytää jokin yhteys. Kuunteleminen olisi ensimmäinen askel tämän yhteyden korjaamiseksi. Sekään ei kuitenkaan onnistu, jos yhteistä kieltä ei ole. Lisäksi aikuisen on hyvin hankalaa alkaa itse muuttamaan omaa käytöstään, jonka malli on iskostunut aivojen kovalevyille. Vuorovaikutustaitojen ja käytösetiketin opetus tulisivat aloittaa jo lapsena, jolloin ihminen on vielä joustava. Lasten vapaamielinen ja turhan hellä kasvatus on yhdessä julkisuudessa paistattelevien huonojen malliesimerkkien kanssa johtanut lasten ja nuorten käytöksen huononemiseen. Moni nuori etsii itseään, koska ei tiedä, mikä on oikein ja mikä väärin tai miten muiden ihmisten seurassa tulisi arvostusta saadaakseen käyttäytyä.

Jos käytösetiketti viestinnän helpottajana on ratkaisu vuorovaikutuksen ongelmiin, ei riitä, että vanhemmat ja opettajat palauttavat takaisin viktoriaanisen ajan kurinalaisen kasvatuksen. Myös nuorisoidolien olisi näytettävä esimerkkiä. Ongelmana on, että nuorisokulttuuri syntyi nimenomaan kapinoiden vallitsevaa kulttuuria ja rakenteita vastaan ja koko ajatus sovinnaisesta rap-artistista olisi hölmö. Itse näen, että juuri rakenteet ovat korkeakulttuurin kivijalka. Erityisesti sosiaalisen viestinnän normit ovat rakenteina tärkeitä, sillä niiden avulla ihmiset löytävät helpot viestinnän väylät. Kun länsimainen elämäntapamme pakottaa meidät työskentelemään eri perhetaustoista tulevien ihmisten kanssa, yhteisen kielen löytäminen on tärkeää. Etiketti tarjoaisi tähän sopivan ratkaisun.

Kolikolla on aina kääntöpuoli, eikä tässäkään tehdä poikkeusta. Sosiaalisesta kontrollista on maksettava hintansa. Rohkeimmat, avoimimmat ja valtavirran kanssa radikaalin eriävästi ajattelevat kokisivat mallin heidän ilmaisuaan rajoittavaksi. Joku saattaisi kokea tiukan puritaanisen käytöskoodin myös teennäiseksi. Uskon, että suurin osa ihmisistä voisi silti paremmin ja monet olisivat sosiaalisesti vapautuneempia sekä rohkeampia. Nykytahtiin kulttuurimme on vaarassa taantua, sillä riitely ja eristäytyminen vaurioittavat moraaliamme ja älykkyyttämme. Jotain pitäisi tapahtua, jos haluamme, ettei meille käy kalpaten. Muutoksen ei tarvitse olla valtiollisten rakenteiden tasolla, ei edes arvojen tasolla. Ainoastaan käytöksemme pitäisi muuttua, jotta voisimme löytää kadotetun yhteyden toisiimme.

Äidinkielen kirjoitustaidon ylioppilaskokeessa oli keväällä 2025 teemana vuorovaikutus. Otto Passojan erinomainen vastaus on kirjoitettu aiheesta 3 ”vuorovaikutuksen haasteita”.

HAASTATTELU Aila Lausmaalle työssä parasta on nuorten kohtaaminen

Iida Liikanen

Laanilan koulun ja lukion pitkäaikainen terveydenhoitaja Aila Lausmaa on jäänyt eläkkeelle tänä lukuvuonna. Kyselimme hänen ajatuksiaan viimeisinä työviikkoina.

1. Milloin olet aloittanut Laanilassa ja miksi tulit tänne?
 - Aloitin Laanilassa 13 vuotta sitten, vuonna 2011, tulin Laanilaan, koska täällä tarvittiin kaksi terveydenhoitajaa ja olen aina tykännyt tehdä töitä nuorten parissa.
2. Missä muualla olet ollut töissä?
 - Olen ollut OYSissa välinehuoneessa, lastenlinikalla ja äitiysneuvolassa.
3. Minkälainen on tyypillinen työpäiväsi?
 - Nuorten kohtaaminen.
4. Tähtihetki töissä, mikä on ollut parasta?
 - Kaikki tapaukset ovat olleet merkityksellisiä.
5. Mitä neuvoja antaisit uudelle terveydenhoitajalle?
 - Ole rehellisesti oma itsesi, kohtaa se nuori ja kuuntele, pohtikaa nuoren kanssa yhdessä asiaa. Älä ole omassa työhuoneessa, vaan pyöri käytävillä nuorten keskuudessa.
 -
6. Mitä odotat eniten eläkkeelle jäämisestä?
 - Odotan sitä, että aamuisin saa nukkua pitkään eikä ole kiirettä, vaan saa nauttia aamukahvista ja matkustamista.

HAASTATTELU Ritva Tuohino - "Tästä ei kenenkään henki mene"

Iida Liikanen ja Elsa Taanila

MP:

Kuuluuko ananas pizzaan? - Kyllä minun mielestä
Kinkku juuston alle vai päälle? - Alle
Lempiväri - Punainen
Lempieläin - Kissa
Lempiruoka - Mikä vaan toisen tekemä
Lempivuodenaika - Syksy
Lempipaikka - Koti

Laanilan koulun kokopäiväinen koulusihteeri Ritva Tuohino tekee kaikkea muuta kuin opettaa. Tämä on hänen 32. vuotensa töissä Laanilassa. Vapaa-ajalla hän tekee mielellään käsitöitä, kuten neuloo, ja oleskelee kahden kissansa kanssa. Työssään hän nauttii sen hektisyydestä ja ihmisten kohtaamisesta. Kesällä 2025 tämä huikea työura tulee päätökseensä, kun hän jää eläkkeelle.

Ennen kuin Tuohino saapui Laanilaan vuonna 1993, hän oli opiskellut merkonomiksi ja kuului opetusvirastoon, josta hän lähti kouluttautumaan vaatealalle. Toisen opiskeluvuotensa kesällä hän havahtui esimiehensä soittoon. Tämä kertoi Laanilassa auki olevasta koulusihteerin virasta ja hän sai sattumalta työn. Kysyessämme Tuohinolta, miksi hän luulee saaneensa viran, hän sanoo olleensa tarpeeksi "temperamenttinen" työhön, jossa täytyy saada paljon aikaan. Tuohino kertoo myös Laanilan olleen ennestään tuttu paikka, sillä hän opiskeli aikoinaan Laanilan lukiossa.

Vaihtelevia päiviä

Koulusihteerin mukaan työ on ollut paras opettaja alalle, jolle ei varsinaista koulutuslaitosta ole. Tuohinon tyypillinen työpäivä alkaa kello seitsemän jälkeen, kun hän saapuu paikalle. Vähän ennen kahdeksaa asiakkaita alkaa virrata toimistoon ja kiire alkaa. Tuohinon työtehtäviin kuuluu muun muassa henkilöstöasioista ja koulutushakemuksista huolehtiminen sekä laskujen valmistelemisen hyväksyntäkuntoon. Tehtävien määrä on lisääntynyt ajan myötä ja kiirettä pitää, kun deadlinet sattuvat monesti samalle päivälle. Hän kertoo, kuinka välillä pitää painaa punaista valoa, jotta saa jotain tehtyä. Hänen työhuoneensa ulkopuolella on valot, jotka kertovat, saako huoneeseen tulla. Tuohinon mukaan hänen työpäivänsä ovat usein samanlaisia, mutta myös erilaisia ja monipuolisia.

Laanilan henki on pysynyt hyvänä

Tuohino kertoo, kuinka vuosien aikana Laanilassa on muuttunut henkilökunta ja rakennus on laajentunut. Laanilassa on myös siirrytty ensin kurssimuotoiseen ja sitten luokattomaan lukioon. Kuulemma kaikesta huolimatta Laanilan yhteishenki on kuitenkin pysynyt samana. Hänen mukaansa Laanilaa voi edelleen kuvata lujaksi, lämpimäksi ja luotettavaksi.

"Tästä ei kenenkään henki mene", on Tuohinon voimalaus, joka sai alkunsa hänen lääkärinä toimivan veljensä toteamuksesta, että Tuohinon työssä ei yleensä ole kenenkään henki kyseessä. Ei ole niin vakavaa, jos joku asia unohtuu tai ei sillä sekunnilla ehdi sitä hommaa tehdä.

Kesällä 2025 Tuohino siirtyy nauttimaan eläkepäivistään. Hän kertoo kuluttavansa tulevat eläkepäivänsä luoden lapsilleen ja lapsenlapsilleen vaatteita, sekä matkustaen ympäri pohjoista Suomea ja Skandinaviaa. Tuohino lähettää terveisensä Laanilaan kaikille opettajille ja opiskelijoille:

"Mä olen rakastanut jokaista ihmistä, joka täällä on ja jokaisen kanssa on ollut kiva tehdä töitä", hän toteaa, "En mä muuta osaa sanoa. Ikävä tulee ihan varmasti."

HAASTATTELU Kuka on Noora Galla?

Iida Liikanen

Lempparit:

Ruoka: vaihtelee, tällä hetkellä nepalilainen

Väri: tällä hetkellä tietty murrettu vihreä

Lempieläin: koira

Paikka: koti tai mökki

Juusto kinkun alle vai päälle: alle

Kuuluuko ananas pizzaan? Tiettyihin kyllä

Kahvi vai tee? Kahvi

Salainen haave todeksi

Noora Galla toteutti salaisen haaveensa ja on rakkauden Laanilan kemian ja matematiikan lehtori syksystä 2024 lähtien. Hänen mukaansa oli lämmin ja kotoisa yllätys, miten hyvin nuoret ottivat hänet vastaan. Gallan työtehtäviin lukiossamme kuuluu opettamiseen kuuluvia tehtäviä, suunnittelua, arviointitöitä, tunteiden valmistelua, nuorten kanssa työskentelyä sekä ryhmänohjaajan ja kestävän kehityksen vastaavan tehtäviä. Hän myös valmistelee tunneilla käytettäviä kemikaaleja labran puolella. Hän kertoo pitävänsä eniten KE4 (kemiallisten reaktioiden kurssin) asioista, missä sekoittuu sekä laskujen ja reaktioiden orgaaninen että myös epäorgaaninen maailma.

Lapsia, delfiinejä tai nuoria

Vapaa-ajallaan Galla harrastaa kuntonyrkkeilyä ja monipuolisesti käsitöitä. Hän mielellään yrittääkin aina kaikkea uutta ompelusta maalaamiseen ja keramiikkaan. Hän myös nauttii ulkoilusta Taavi-koiransa kanssa kuunnellen Arppaa. Hänen ja hänen pienen havannankoiransa lisäksi perheeseen kuuluu myös Gallan puoliso. Galla kertoo lapsuudessaan halunneensa olla joko päiväkodin ohjaaja tai delfinikouluttaja. Hän opiskeli lukionsa Laanilan lukiossa ja siirtyi täältä Oulun yliopistoon opiskelemaan. Laanilan lukiossa on Gallalle niin ennestään tuttuja opettajia kuin myös uusia tuttavuuksia. Hänen mukaansa lukion luokat ovat niin samantyyppiset, että hän jopa muistaa, missä kohdissa luokkaa hän on aikanaan istunut. Opettamistaan aineista Galla kiinnostui jo yläasteen aikana ja matematiikasta hän on aina pitänyt.

Yhdessä oppii

Galla näkee itsensä hyvin vuorovaikutuksellisen opettajana, joka mieluummin kulkee opiskelijoiden seassa tarjoamassa apuaan kuin istuu opettajan pöydän takana. Hän näkee, että on helpompaa pyytää apua, kun opettaja kulkee ohi kuin huutamalla toiseen päähän luokkaa. Galla kannustaa kokeilemaan eri opettajien tunteja ja kursseja, jotta löytää sen itselleen sopivimman opettajan ja kehottaa opiskelijoita antamaan myös opettajille palautetta, jotta hekin voivat kehittyä työssään.

Noora Gallan mukaan parasta työssä on sen monipuolisuus ja nuoret opiskelijat. Gallan mielestä hänen työnsä on palkitsevaa, kun syntyy hauskoja kohtaamisia ja onnistumisen tunteita. Noora Galla kannustaa opiskelijoita opiskelemaan matemaattisia aineita yhdessä muiden kanssa, koska toisinaan aineet voivat olla raskaita tai vaikeita. On helpompaa opiskella muiden kanssa.

HAASTATTELU Natalia Uutelaa kiinnostaa kirjoitustaito ja argumentaatio

Elsa Taanila

Natalia Uutela aloitti tänä vuonna Laanilan lukion uutena äidinkielen opettajana. Hän toimii myös lukion häirintäyhdyshenkilönä ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvastaavana. Hänestä on ollut kiva aloittaa täällä, ja hän on tuntenut itsensä lämpimästi vastaanotetuksi heti ensimmäisistä työpäivistä lähtien. Parasta Laanilassa Natalian mielestä on ollut hyvä työilmapiiri.

Natalia aloitti vuonna 2017 opinnot Oulun yliopistossa, jossa hänen pääaineenaan oli suomen kieli. Hän teki myös kirjallisuuden ja aineenopettajan opintoja. Natalia valmistui yliopistosta vuonna 2022, jonka jälkeen hän oli pari vuotta muualla töissä. Hän päätyi Laanilan lukioon, kun toisen lukion rehtori kertoi, että Laanilassa tarvittaisiin äidinkielen opettajaa. Hänen lapsuuden unelma-ammattinsa oli hammaslääkäri tai opettaja. Äidinkielen opettajan tielle hän päätyi äitinsä ehdotuksesta.

Opettamiensa kurssien aiheista Natalian mieluisimpia ovat kirjoitustaito ja argumentaatio. Natalian mielestä parasta työssä ovat opiskelijakohtaamiset, itse opettaminen sekä kollegoiden kanssa käydyt keskustelut.

Tähtihetkeksi Natalian mieleen nousi viime lukuvuonna opiskelijalta saatu palaute, jossa opiskelija kertoi pitäneensä äidinkielen kurssia parhaana äidinkielen kurssina siihen mennessä ja kiitti Natalian antamasta palautteesta. "Opin äidinkielestä enemmän kuin ikinä. Jotenkin näin hän sen muotoili", Natalia muistelee opiskelijan palautetta.

Vapaa-ajalla Natalia tykkää tehdä ristikoita, katsoa sarjoja, lukea sekä käydä lenkillä ja kirpputoreilla. Hän lukee mielellään dekkareita ja klassikoita. Natalian voimalause on "Vähintään selviät". "Jos on semmonen fiilis, että mitenhän tässä nyt käy, jännittää tai on epävarma tai muuta, niin sitten kuitenkin lopputulemana ihan varmasti on se, että kyllä sä vähintään selviät siitä."

Lempiväri: Vaaleanpunainen

Lempiruoka: Sushi, kotitekoisista ehkä bataatti-kookossosekeitto

Lempieläin: Elefantti

Lempivuodenaika: Alku- ja loppukesä

Lempipaikka: Jossain veden äärellä

Kinkku juuston alle vai päälle: Alle

Kuuluuko ananas pizzaan: Ehdottomasti kuuluu

Kahvi vai tee: Kahvi kauramaidolla

HAASTATTELU Stina Huhtela: ” Parasta on, kun opiskelijat rohkenevat puhua ruotsia”

Majdalin Gruo ja Chaar Kak

Stiina Huhtela on työskennellyt ruotsin kielen lehtorina Laanilan lukiossa lukuvuonna 2024–2025. Kysimme Stinalta kuulumisia.

1. Kuka olet ja mitä teet työksesi?
 - Olen Stiina, ruotsin opettaja.
2. Mikä on mielipiteesi Laanilasta/ mikä on parasta täällä?
 - Ihana tunnelma ja porukka, rennot opiskelijat, joita voi helposti moikata ja ihmiset täällä ylipäättään.
3. Missä olet opiskellut ja miten päädyit Laanilaan?
 - Opiskelin Oulussa ja päädyin Laanilaan, koska halusin työskennellä Oulussa ja täältä löytyi paikka.
4. Lapsuuden unelma-ammatti?
 - Kirjailija.
5. Mitä teet vapaa-ajalla?
 - Halailen koiraani, lenkkeilen koiran kanssa, katsen leffoja ja sarjoja, harrastan partiota ja uintia.
6. Milloin/miten kiinnostuit opettamaan tätä ainetta?
 - Lukiossa ajattelin, etten tulisi ikinä opettajaksi, eikä se ollut oma juttuni. Mutta sitten, toista alaa opiskellessani tajusin, että tykkään juuri kielioipista. Aloin opiskelemaan ruotsia ja lopulta tykästyin opettajan työhön.
7. Mitkä kurssit ovat parhaimpia?
 - Ruotsi 3, koska se on kulttuurikurssi, ruotsi 4, koska siinä puhutaan monikulttuurisuudesta ja ruotsi 5, koska siinä puhutaan jatko-opinnoista.
8. Mikä on ollut paras kokemus työssä/ tähtihetki?
 - Kun opiskelijat uskaltavat puhua ja käyttää kieltä. Esimerkiksi ruotsin puhekurssilla meillä oli kahvihetki. Toin mukaan keksejä ja kahvia ja opiskelijoiden piti tilata ruotsiksi.
9. Kuuluuko ananas pitsaan?
 - Riippuu pitsasta.

HAASTATTELU Theresia Simi tulee Laanilassa kaikkien kanssa juttuun

Majdalin Gruo ja Chaar Kak

Kuka sinä olet, ja mitä teet työksesi?

Theresia Simi on Laanilan lukion sekä yläasteen uusi opettaja, joka opettaa yläasteen puolella uskontoa ja historiaa sekä lukion puolella myös yhteiskuntaoppia. Simi aloitti Oulun yliopiston vuonna 2012 ja nykyään toimii opettajana. Hän päätyi tänne hakemalla töitä Laanilasta, Timon ja Mikon haastattelun jälkeen hän pääsi lopulta tänne. Edellisenä lukuvuonna hän työskenteli Lyseolla ja oli kuullut siellä Laanilasta paljon kehuja.

Theresia Simi ei ole aina haaveillut opettajan urasta, vaan hänen lapsuutensa unelmat vaihtelivat. Nuorena hän unelmoi laulajan tai kokin työstä ja vielä arkeologiastakin katsottuaan Indiana Jones elokuvan.

Vapaa-ajallaan Simi tykkää urheilusta ja kaikenlaisesta lukemisesta. Hän myös nauttii elokuvien ja sarjojen katsomisesta ja tietenkin perheen kanssa olemisesta.

Mutta kuuluuko ananas pitsaan?

Simin mielestä makeat ruoat eivät kuulu pitsaan, ananas mukaan lukien.

Kahvi vai tee?

Tee, kofeiinittomana. Kahvi ei sovi hänelle eikä hän siitä kovin pidä.

Mitä mieltä olet Laanilasta?

Simin mukaan kaikki ihmiset eli oppilaat sekä työkaverit, tekevät Laanilasta parhaan. Täällä kaikkien kanssa tulee helposti aina juttuun ja hän toivookin jatkavansa vielä ensi lukuvuona Laanilassa!

Tähtihetket tai parhaat kokemukset työssä ovat olleet, kun oppilaat kysyvät tunneilla todella hyviä kysymyksiä, mikä innostaa koko luokan hyvään keskusteluun.

Milloin ja miten kiinnostuit opettamistasi aineista?

Simi on aina tykännyt historian lukemisesta. Hän on kotoisin pieneltä paikkakunnalta, jossa harrastusvaihtoehtoja oli vain kaksi, urheilu ja lukeminen, joista hän valitsi lukemisen. Hänen lukiossaan oli aikoinaan tosi hyvä historian opettaja. Simi ajatteli, että hän itsekin tykkää tarinoista, se innosti historian opettajaksi. Yhteiskuntaoppi tuli sitten toisena luontaiseksi. Parhaat opettamansa lukion kurssit Simin mielestä ovat HI03, joka kertoo Suomen itsenäisyydestä ja YH03, jossa käsitellään lakitietoa. Kolmantena on YH04 kansalaisten lakitiedosta.

HAASTATTELU Abien tunnelmia lukion lopussa

Iida Liikanen

Kysymykset:

1. Mitkä tunnelmat nyt, kun koulu on päättymässä?
2. Millaisia ajatuksia kirjoituksista jäi?
3. Parhaat eväät kirjoituksissa?
4. Miltä tulevaisuus näyttää?
5. Miten aiot viettää loppukevään?
6. Mikä on ollut Laanilassa parasta?
7. Entä abivuodessa?
8. Mitä tekisit toisin? Miten ohjeistaisit itseäsi, jos voisit lähettää viestin ensimmäiseen lukiosyksyysi?
9. Mitä vinkkejä ja terveisiä kertoisit ensi vuoden abeille?
10. Mitä toivot ylioppilaslajaksi?

Nuppu Väisänen

1. Helpottuneet, mutta haikeat! Kolmessa vuodessa ehti tottua lukion rutiineihin ja toimintatapoihin. Jokaisen aikakauden loppu tuntuu myös aina vähän vaikealta.
2. Positiivisia! Suurimmaksi osaksi nautin kirjoituksista. Kiva mahdollisuus päästä haastamaan aivoja ja testaamaan omaa osaamista. Monet ovatkin saattaneet nähdä minut esim. lukutaidon ja matematiikan ylioppilaskokeiden jälkeen hyppimässä ilosta ja fiilistelemässä koesuorituksia koulun käytävillä. :D
3. Nocco! Yhteisen tölkkienavauksen luoman yhteisöllisyyden lisäksi sen sisältämä kofeiini tuo mukavaa lisäboostia! Myös tik-kari on hyvä, koska sitä voi nautiskella samalla kun tekee kokeita.
4. Jännältää! Saatan olla syksyllä opiskelemassa taloustiedettä Helsingissä tai työskennellä puhelinmyyjänä Espanjassa. Ei siis ole vielä selkeää suunnitelmaa siitä, mihin seuraavaksi päädyn. Mutta kuten eräs minua viisaampi ihminen, opinto-ohjaajani Hanne-Marika sanoi: harha-askelia ei ole. :)
5. Ajattelin toteuttaa omia projekteja, joihin ei aiemmin ole ollut aikaa. Listalla on tällä hetkellä esimerkiksi tehdä biisi ja kirjoittaa absurdeja novelleja. En pistäisi kuitenkaan päästäni pantiksi kummankaan toteutumisesta. Lisäksi saan käydä Laanilassa vielä yhden MAA08-opintojakson verran.
6. Pakko myöntää, että yksi parhaista asioista on opettajat! Fanitan jokaista. On ollut suuri etuoikeus saada oppia sellaisilta opettajilta, joiden kiinnostus omaa ainetta kohtaan tarttuu muihin. Jokainen opettaja on oman aineensa opettamisen lisäksi antanut paljon tärkeitä eväitä elämään, joista olen valtavan kiitollinen!
7. Tietysti penkkarit ja penkkareiden jatkot. Erityisesti abivideon ensiesitys. Videon tekoprosessi oli hektinen ja paikoin rankka. Oli parasta nähdä, että se viihdytti ihmisiä! Myös tavallinen arki Laanilassa on ollut mukavaa. Elämä on helppoa, kun pitää vain tulla tunnille ja joku muu sanoo mitä pitää tehdä.

8. Ohjeistaisin itseäni jakamaan voimavaroja vähän tasaisemmin! Nykyiset abit aloittivat lukion kahdella peräkkäisellä kahdeksan koodin lukujärjestyksellä ja se veti kyllä nöyräksi. Silloin olisi kannattanut panostaa eniten niihin aineisiin, joiden opiskelua tiesi jatkavansa.
9. Nauttikaa! Ja käyttäkää edes pieni osa lukulomasta opiskeluun. Opiskelun voi myös yhdistää johonkin kiivaan asiaan. Esimerkiksi lanseeraamani matikkabileet -konsepti on toimiva tapa lisätä matikkainnostusta!
10. Kirjeitä! Kirjeet on paras lahja, mitä voi saada (ja antaa)! <3

Teemu Jämsä

1. Hyvä fiilis kun kokeet ja kiireet on ohi, kohti armeijaa uutta odottaen...
2. Kirjoitukset oli aika aikaavievä, lisääjatkun kirjoitti, tuli salissa istuttua tosi kauan, mutta lopulta jäi ihan hyvä fiilis.
3. Parhaat eväät on kuivaliha ja jokin salaatti, kevyttä ja hyvin ravitsevaa, josta ei tule vessahätä.
4. Tulevaisuus näyttää Sodankylältä, kylmää ja kosteaa vuoden verran, mutta kirjoitukset onnistui sen verran hyvin että kohti Oulun yliopistoa suunta käy.
5. Loppukevät menee töiden parissa, taksissa yöt menee hitaasti, mutta eipähän makaa sängyssä tekemättä mitään.
6. Laanilassa parasta on ollut ehdottomasti opettajat, Väinö, Senni ja Antti.
7. Abivuodessa parasta oli vapaus opiskella, kuten itse näki parhaaksi.
8. Ehkä tarkempaa läksyenlukua suosittelisin ja välikokeiden tosissaan ottamista, kun niihin harjoittelee hyvin, kurssien päätöskokeet ja yo-koe on helpompi.
9. Terveisinä sanoisin että te tuskin tulette kuuntelemaan näitä ohjeita, kun kerran olette niin vanhoja ja viisaita, osa asioista pitää oppia kantapään kautta, ja se on ihan fine.
10. Ylioppilaslahjaksi toivon rahaa elämän menoihin ja huveihin.

Leevi Nakkila

1. Vähän haikeat mutta iloiset fiilikset. Kolme vuotta lukiossa kului tosi nopeasti. Matkan varrella tapasin uusia ystäviä ja nyt monien kanssa lähdetään eri suuntiin niin se hieman harmittaa.
2. Kirjoituksista jäi pitkälti positiivista mieleen mutta osa aineista olisi voinut mennä hieman paremmin.
3. Ehdottomasti tuoreet hedelmät ja energiajuoma.
4. Vielä hieman mysteeri itsellekin, mutta armeijaan lähtö on ainakin edessä.
5. Aion olla kavereiden kanssa ja rentoutua.
6. Laanilassa parasta on yhteishenki ja opettajat.
7. Abikurssit olivat todella rentoja ja mukavia. Tuntui myös siltä, että yhteishenki kasvoi abivuoden aikana paljon, se oli mukavaa.
8. Kannattaa keskittyä tunneilla. Lukion opiskelutahdissa tippuu nopeasti pois kärryiltä ja se vähentää opiskelumotivaatiota.
9. Älkää stressatko liikaa. Kun luette kirjoituksiin kesällä ja lukulomalla, muistakaa pitää taukoja ja vapaapäiviä lukemisesta. Olette jo harjoitelleet pari vuotta kirjoituksia varten, joten luottakaa omaan osaamiseen.
10. En ole vielä varma, kitaroitakin on jo niin monta, että ei taida enää mahtua uusia huoneeseen.

KANSAINVÄLINEN LAANILA Vaihtovuosi Belgiassa

Maija Kantola

Gent, Belgia

taryn järjestämiin koulutuksiin eri puolilla Suomea. Koulutusten tehtävänä oli valmistaa tulevia vaihto-oppilaita erilaisiin haasteisiin, joita vuoden aikana saattoi kohdata.

Lähdin Rotaryn kautta vaihto-oppilaaksi Belgiaan elokuussa 2023. Ulkomailla asuminen oli jo kauan aikaa ollut unelmani, ja nyt sain vihdoin tilaisuuden toteuttaa sen. Hain Rotaryn vaihto-oppilasohjelmaan lukion ensimmäisen vuoden syksyllä ja tulin valituksi mukaan. Keväällä 2023 osallistuin useisiin Ro-

Le Doudou-festivaalit Monsista

Rotary:n matkalla Pariisissa

Oli kaunis elokuinen aamu ja vaihtovuoteni oli juuri alkanut. Olin hyvästellyt ystäväni ja perheeni Oulunsalon lentokentällä hieman haikein tunnelmin. Tuntui oudolta lähteä yksin vieraaseen maahan ja jättää kaikki taakseen. Haikeudesta huolimatta tunsin itseni itsevarmaksi ja onnelliseksi – tiesin, että olin vihdoin toteuttamassa unelmaani.

Elämä Belgiassa erosi monin tavoin arjestani Suomessa. Koulupäivät olivat aluksi uuvuttavan pitkiä – ne kestivät noin yhdeksän tuntia, ja päivän aikana oli vain yksi välitunti. Ajan myötä tähän rytmiin kuitenkin tottui. Koulussa oli tiukat säännöt puhelimen käytön sekä pukeutumisen suhteen. Koulurakennuksesta ei myöskään saanut poistua päivän aikana. Olin tottunut suomalaisen koulutusjärjestelmän vapauteen, joten sopeutuminen Belgian kuralaiseen koulujärjestelmään oli aluksi haastavaa.

Myös uuden kielen oppiminen osoittautui odotettua haastavammaksi. Olin kuvitellut pärjääväni Belgiassa hyvin englannilla, mutta huomasin nopeasti, että vain harva ikäiseni nuori ymmärsi tai puhui sitä. Olin opiskellut ranskaa muutaman vuoden peruskoulussa, joten tunnistin joitakin sanoja ja ilmauksia. Kävin koulun ohella ranskan tunneilla kolme kertaa viikossa, ja muutaman kuu-

Vaihtovuoteni aikana asuin kolmessa eri isäntäperheessä, jokaisessa noin 3 kuukautta. Näin elämää erilaisissa perheissä ja koen, että se teki kokemuksestani vielä entistäkin ainutlaatuisemman. Minut otettiin todella hyvin vastaan kaikissa perheissäni ja pääsin heidän ansiostaan tutustumaan moniin uusiin ihmisiin. Perheissä asuminen tuotti toisinaan haasteita kielimuurin ja kulttuurierojen takia, mutta niistä selvitettiin aina lopulta. Jokaisessa perheessä oli hieman eri tavat ja käytännöt, joten niihin sopeutuminen oli joskus vaikeaa. Siitäkin huolimatta perheen vaihtaminen muutaman kuukauden välein oli mielestäni hyvä käytäntö, sillä se mahdollisti paremman sopeutumisen eri elämäntyyliin ja kulttuuriin tapoihin sekä auttoi luomaan laajemman tukiverkoston vaihtovuoden aikana.

Vaihto-oppilaana oleminen ei ollut aina helppoa ja se vaati paljon oma-aloitteisuutta ja rohkeutta. Vuosi opetti minulle paljon itsenäisyydestä, sopeutumiskyvystä ja uusien tilanteiden kohtaamisesta, ja sen myötä kasvoin ihmisenä monin tavoin. Sain vuoden aikana ystäviä eri puolelta maailmaa ja opin arvostamaan eri kulttuureja sekä erilaisia näkökulmia. Vaihtovuosi oli ikimuistoinen kokemus, joka kasvatti, opetti ja antoi elinikäisiä muistoja.

Normandian rannikko

Rotaryn 100-vuotisjuhlalat

Belgian itsenäisyyspäiväjuhlintaa

KANSAINVÄLINEN LAANILA Kotikansainvälisyys - Maailma sylissäsi 1 op

Laanilan oma, uusi opintokokonaisuus kaikille lukiolaisille syksystä 2024 alkaen

Tiina Fredriksson

Kansainvälisyys on lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa mm. osa arvoperustaa ja aihekokonaisuuksia sekä oppiaineiden tavoitteita. Kansainvälisyysvalmiuksien opettaminen kuuluu siis koulun perustehtävään. Kotikansainvälisyys tarkoittaa kansainvälistymistä kotimaassa. Laanilassa kotikansainvälisyyttä edistetään tutustumalla Oulun kaupungin, alueen korkeakoulujen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kansainvälisyyteen. Opintokokonaisuudessa toteutetaan kansainvälistä opetussisältöä tekemällä niihin liittyviä itsenäisiä tehtäviä lukion ryhmänohjaukseen lisätyissä kotikansainvälisyystuokioissa kolmen lukuvuoden aikana.

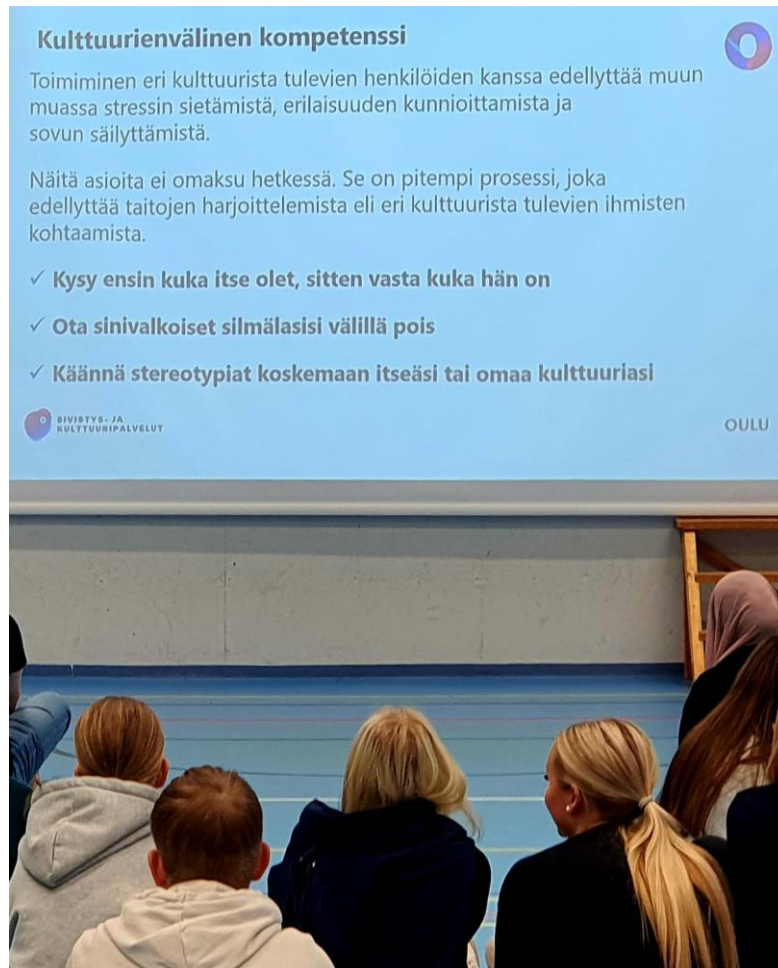
Kotikansainvälisyysopintokokonaisuus käynnistettiin 12.9.2024 Villa Victorin Riikka-Maija Gardemeisterin inspiroivalla luennolla, joka käsitteli Oulun kansainvälisyyttä ja myönteistä vuorovaikutusta eri kieli- ja kulttuuriryhmien kesken.

Yhden opintopisteen opintokokonaisuus on tarjolla kaikille lukion opiskelijoille, ja se järjestetään kolmen lukuvuoden aikana. Lukuvuoden 2024–2025 kokonaisuus on sisältänyt seuraavat osiot:

- Kulttuuritietoisuuskoulutus: Kehittäjäopettaja Riikka-Maija Gardemeister, Monikulttuurisuuskeskus Villa Viktor.
- Elävä kirjasto: Oululaisten maahanmuuttajien (Iran, Somalia, Ukraina, Vietnam) henkilökohtaiset tarinat ja kulttuurien esittelyt, Monikulttuurisuuskeskus Villa Viktor.
- Kotikansainvälisyystuokioiden reflektoinnit ja itsenäiset tehtävät kerättiin jokaisen opiskelijan omaan ”kansainvälisyyspäiväkirjaan”.

Toisen lukuvuoden aikana opintokokonaisuuteen pyritään sisällyttämään seuraavanlaiset aktiviteetit:

- Koulun vaihto-opiskelijoiden pitämät esitelmät / Erasmus+ -vaihdon käytäntöjen/kokemusten esittely vaihdossa olleen yliopisto-/ammattikorkeaopiskelijan/yliopiston Erasmus+-vastaavan toimesta.
- Kirjallinen pohdinta omasta mahdollisesta tulevaisuuden vaihdosta.
- Svenska Nu -vierailija / Språkambassadörer – kielilähettilään vierailu.
- Ryhmätyönä tehtävä (3–5 min) esittelyfilmi Laanilan lukiosta/Oulun kaupungin nähtävyyksistä / suomalaisista perinteistä/tavoista/harrastuksista kuvitellulle kansainväliselle vieraalle / kansainvälisen ystävän haastattelu, Erasmus+-vaihdon raportointi tmv.

Gardemeister korosti kulttuurisensitiivisyyden merkitystä: "Kulttuurisensitiivisyys on halua, kykyä ja herkkyyttä ymmärtää eri taustoista tulevia ihmisiä sekä kunnioittaa kaikkia kulttuuritaustoja ja rakentaa syrjimätöntä ilmapiiriä yhteiskunnassa."

Elävä kirjasto -vierailijat Abdullahi Amran Somaliasta, Nataliia Korchyna Ukrainasta, Mina Soltani Iranista ja Linh Tran Vietnamista Laanilassa maaliskuussa 2025. Oululaistuneiden maahanmuuttajien henkilökohtaiset tarinat, kokemukset Suomesta ja kulttuurien esittelyt sykähdyttivät.

Kolmannen lukuvuoden aikana opintokokonaisuuteen pyritään sisällyttämään seuraavanlaiset aktiviteetit:

- Kansainvälisiin jatko-opintoihin perehdytys (yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden Erasmus+ -vaihdot, UNIC-korkeakouluverkosto, UniAmbassadors Oulu)
- Kirjallinen pohdinta omista mahdollisista kansainvälisistä opinnoista jatko-opintojen aikana.

Lisäksi edellä mainittuja tehtäviä voi korvata omalla kansainvälisyystoiminnalla, kuten:

- Koulun tai Oulun kaupungin esittely kansainvälisille vieraille.
- Tutorina toimiminen kansainvälisille vaihto-opiskelijoille.
- Kansainvälisten vieraiden ja vaihto-opiskelijoiden ohjelmien suunnittelu ja toteutus.
- Suomen YK-liiton maailmankansalaisen kypsyyskokeen suorittaminen.
- Vierailevan vaihtarin isännöiminen ja opastaminen hihtämisessä / luistelemissa / pulkkamäessä / avannossa tms.
- Vapaaehtoistyö *UkrainaHelpCenter*issä
- Kirjallinen vierailuraportti: *Värikäs ravintola -pop-up-tapahtuma/Oulu loves me -Rasisminvastainen tapahtuma/Oulu kylässä - Welcome to Oulu* -tapahtuma syksyn Oulun Päivillä.

Kotikansainvälisyys tuo maailmaa lähelle ja rikastuttaa opiskelijoiden oppimiskokemuksia. Näin kuvailevat ensimmäisen vuoden opiskelijamme Joonatan Aitta ja Matilde Bluemink Laanilan lukion maaliskuisten Elävä kirjasto -vierailijoiden kokemuksia Suomeen sopeutumisesta:

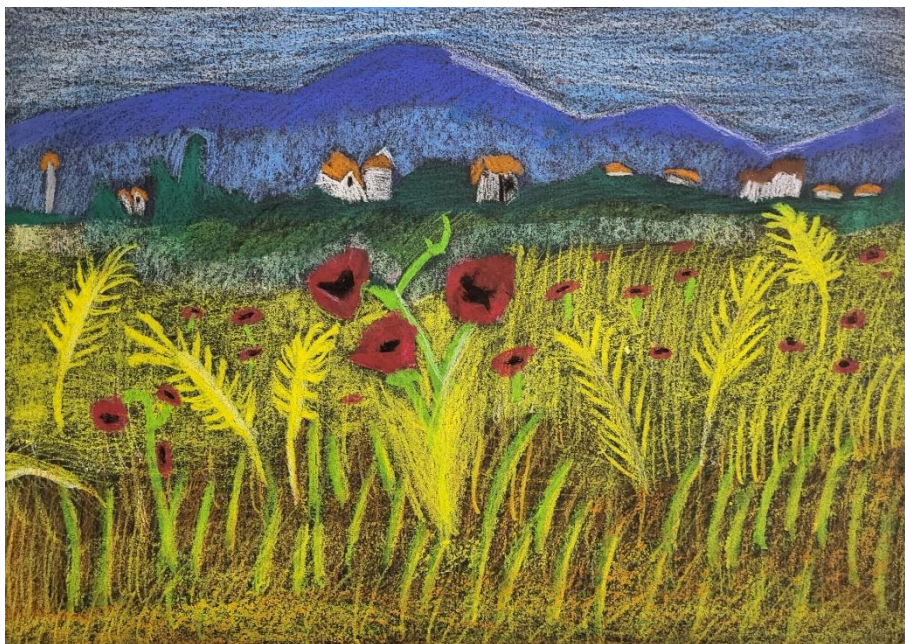
Vieraat olivat havainneet erilaisuuksia meidän ruuissamme, säässä, pimeydessä, luonteessa. Ruokat eivät ole Suomessa yhtä mausteisia kuin muissa maissa. Sää on täällä paljon kylmempi kuin useissa maissa, ja se oli ollut vieraille hankala asia. Toinen hankaluus oli ollut pimeys talvella. Suomalaiset ovat heidän mukaansa myös pidättyväisempiä luonteeltaan kuin heidän maitten kansalaiset. Helpottavia asioita oli ollut uudet harrastukset, uudet ystävät ja erilaiset työmahdollisuudet. Myös kielikoulu oli ollut iso apu. Vaikeuttavia asioita oli ollut ihmisten pidättyväiset luonteet ja erilainen kulttuuri. Sopeutumista voisi helpottaa tutustumalla vieraisiin rohkeasti ja kohtelemalla heitä tasa-arvoisesti.

Joonatan Aitta 24E

Suomen ilmasto oli monille vierailijoille iso muutos heidän kotimaahansa verrattuna. Jotkut pitivät pimeyttä vaikeana verrattuna esim. Vietnamiin, jossa yö ja päivä ovat yhtä pitkiä. Toiset taas pitivät kylmyyttä vaikeana verrattuna siihen, että Somaliassa on aina 20 astetta lämmintä. Elämästämme ja tavoistamme vieraat pitivät erilaisina suomen kieltä, kulttuuria ja yhteiskunnan lakeja. Useasti myös mainittiin, kuinka haastavaa suomen kielen oppiminen oikeasti on. Vierailijat mainitsivat myös eroja ruokakulttuurien välillä. Ruokalajit ja raaka-aineet poikkeavat osittain omistamme, sekä huomioon tuli myös erilainen juhla-astiasto Iranin kulttuuriin verrattuna.

Suomeen sopeutumista on helpottanut mm. monikulttuurikeskukset sekä kotoutumiskoulutus. Vieraat mainitsivat saaneensa apua tämän kaltaisilta palveluilta esim. suomen kielen opiskeluun sekä ihan kulttuurin ymmärtämiseen. Me kantasuomalaiset voisimme helpottaa sopeutumista vielä entisestään. Me voisimme ja meidän pitäisi suhtautua maahanmuuttajiin sekä pakolaisiin ennakkoluulottomasti sekä ilman perinteisiä stereotyyppioita. Vapaaehtoisjärjestöjä sekä monikulttuurisuuskeskuksia voisi olla vieläkin enemmän, jotta kaikki ihmiset saataisiin integroitua meidän yhteiskuntaamme.

Matilde Bluemink 24D

Hugo Ohtonen 24E

KANSAINVÄLINEN LAANILA Opiskelua, surffausta ja jäätelöä

Opintomatka päiväntasaajan eteläpuolelle

Kaisu Mäki ja Lauri Viirret

Laanilan lukion abiturientti **Lauri Viirret** osallistui syksyllä 2024 Réunionin saarelle suuntautuneeseen opiskelijavaihtoon yhdessä neljän muun opiskelijan, kolmen saattajaopettajan sekä kahden viittomakielen tulkkinsa kanssa.

Päällimmäisenä vaihtojaksosta jäi mieleen erinomainen sää, lämmintä oli lokakuussa koko ajan 25–30 astetta. Opiskelijat majoituivat isäntäperheissä.

- Isäntäperheeni oli tosi mukava, Lauri kertoo. Koulunkäynti oli Réunionilla varsin erilaista kuin Suomessa. Tunnit alkoivat klo 7.30 tasan, bussi koululle lähti kotiportilta klo 6.30, joten herätys pärähti aamuisin jo viiden korvilla. Kaikki kulkivat koulumatkat bussilla, sillä välimatkat olivat melko pitkiä ja maasto vaikeakulkuista. Asutus on keskittynyt rantojen tuntumaan. Koulun sijainti korkean mäen huipulla ei houkutellut vaikkapa pyöräilemään.
- Tunneilta ei todellakaan myöhästeltä, aloitus- ja loppetusajat pitivät minuutilleen. Luokasta sai poistua vasta, kun kello oli soinnut. Koulupäivä päättyi klo 17, joten kotona oltiin noin kello kuusi. Illat jäivät lyhyiksi, kun iltaruokailun lisäksi kotiläksytkin piti ehtiä tehdä ja nukkumaan oli mentävä ajoissa aikaisen aamuhätyksen takia, Lauri muistelee.
- Säännöt oli tiukemmat kuin meillä, kukaan ei esimerkiksi käyttänyt puhelinta koulupäivän aikana. Itselleni sillä ei ollut merkitystä. Muutoin opiskelu tunneilla oli aika samanlaista kuin Suomessakin.

Yhtenä aamuna sattui poikkeuksellinen tilanne koulubussissa.

- Jouduimme yllättäen huume testiin. Bussiin tuli poliisi ja huume koira, joka haisteli kaikki paikat ja matkustajat. Vasta tämän jälkeen päästiin ulos. Kukaan ei narahtanut tarkastuksessa, Lauri myhäilee.

Lauri kävi Réunionilla samaa koulua isäntäperheen tyttären kanssa. Se oli todella paljon suurempi kuin oma lukio Oulussa. Koulu ei ollut myöskään aivan esteetön, mikä tuotti aluksi kuulonäkövammaiselle Laurille päänvaivaa.

- Koulurakennus oli valtavan suuri ja monikerroksinen. Portaita oli todella paljon. Ensimmäisinä päivinä en tiennyt, missä mentiin, mutta muutaman päivän jälkeen olisin jo suurin piirtein löytänyt luokat.

Ruoka oli Réunionilla oikein hyvää, Lauri kehuu. Erityistä oli yllättäen se, että Lauri suostui maistamaan elämänsä ensimmäisen kerran jäätelöä. Jäätelön kylmyys ei ole häntä aiemmin houkutellut.

- Olihan se hyvää, myönnettävä on. Matkan jälkeen olen herkutellut jäätelöllä Suomessakin.

Lauri viipyi vaihtojaksolla muita lyhyemmän ajan, sillä hän tarvitsee koko ajan tulkkeja. Viikon vaihtojaksoon mahtui kuitenkin paljon aktiviteetteja koulunkäynnin ja tavallisen perhearjen lisäksi.

- Kävimme tulivuorella. Tutustuimme myös merikiilpikonniin suojelukeskukseen. Siellä hoidetaan suurikokoisia, pelastettuja kiilpikonnia, jotka vapautetaan kuntoutuksen jälkeen mereen, Lauri kertoo.

Kun kerran vuoristoisella saarella oltiin, kokeiltiin myös kiipeilyä ja ranta-aktiviteetteja.

- Isäntäperheen isän kanssa pääsin kokeilemaan kalliokiipeilyä ja surffaamista. Kiipeily oli kivaa ja tietysti paikallisena luontokokemuksena kiinnostavaa, mutta kiipeilyä olen harrastanut Oulussakin. Surffaaminen sen sijaan oli ihan uutta! Koska en ole aiemmin surffannut, aloitin makaamalla mahallani laudan päällä, ensin pienissä aalloissa. Sitten siirryimme vähän kauemmas merelle isompien aaltojen kyytiin. Se oli hirveän hauskaa, olisin voinut jatkaa kauemminkin, Lauri vakuuttaa.

Tässä kohtaa tulkki **Johanna Kastikainen** pyörittelee kauhuissaan silmiään taustalla surffausta muistellesaan.

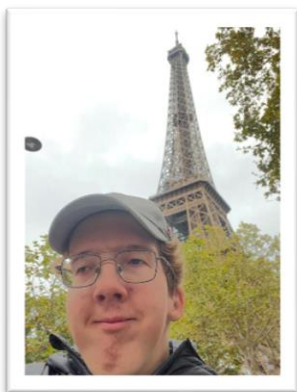
Ohjelmassa oli myös opiskelijoiden yhteinen piknikki sekä vierailu paikallisessa temppelissä.

- Siellä oli menossa häät. Tuntui vähän kummalliselta liittyä häävieraiden joukkoon takapenkkiin seuraamaan vieraiden ihmisten vihkitilaisuutta. Meille sanottiin, että se on ihan ok, niin voi tehdä, Lauri muistelee.

Vaihtojakso oli Laurin mielestä upea kokemus, johon kannatti osallistua. Elämä perheissä ja opiskelu réunionilaisessa koulussa ei perusperiaatteiltaan eronnut kovin paljon suomalaisperheiden ja -opiskelijoiden elämästä. Hyvin suunnitellulla ja ohjatulla matkalla säästyttiin suuremmilta kommelluksilta. Ainoa pieni vastoinkäyminen sattui heti menomatkalla, kun Helsinki-Vantaan lentokentän matkalaukkuhina hajosi ja matkalaukut jäivät Suomeen. Yksi päivä jouduttiin siis pärjäämään ilman matkatavaroita.

- Onneksi olin tehnyt niin kuin äiti vinkasi eli pakannut kaikkein tärkeimmät tavarat reppuun!

kuvat: Tiina Fredriksson

Laurin matkapäiväkirjasta

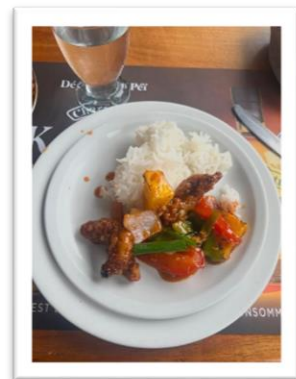
3.10.2024

Lähdimme aluksi Oulun lentokentältä Helsinki-Vantaan lentokentälle, josta lähti toinen kone lähes saman tien kohti Pariisia. Pariisissa vietimme yhden päivän ja illalla lähti yölento kohti Réunionia.

4.10.2024

Saavuimme aamulla Réunionin lentokentälle, ja siellä kerrottiin, että matkalaukut eivät olleet pysyneet mukana

Réunionille asti, vaan ne olivat jääneet matkalle. Tästä huolimatta lähdimme koululle, jossa isäntäperheet ottivat meidät vastaan. Ensimmäisen illan ja iltapäivän aikana tutustuimme toisiimme ja kävimme syömässä. Lisäksi vaatteiden puuttumisen vuoksi minulle annettiin lainavaatteet siihen asti, kunnes matkalaukut tulisivat.

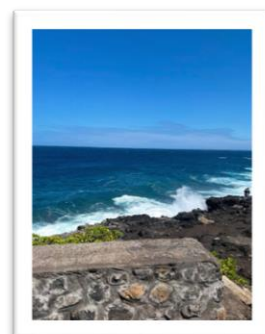
5.10.2024

Ensimmäisen kokonaisen päivän aikana kävimme markkinoilla ja rannalla kävelyllä. Kävimme myös paikassa, jossa söin ensimmäistä kertaa elämässäni jäätelöä. Saimme myös tiedon, että illalla matkalaukut tulisivat. Ennen kuin kävimme hakemassa matkalaukkuja, kävimme katsomassa komean auringonlaskun. Kun laukut tulivat, lähdimme kotiin syömään ja valmistautumaan seuraavaan päivään.

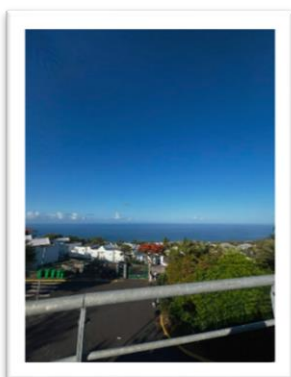
6.10.2024

Kävimme laguunissa uimassa ja sen jälkeen kävimme syömässä rantaravintolassa. Tuona päivänä opin ruuan kanssa sen, että vaikka on toisella puolella maapalloa, jotkin suosikki-ruokani ovat myös Réunionissa melko tavallisia. Illalla käytin myös osan ajasta kouluhommiin. Sen lisäksi minulle kerrottiin, että koulua varten oli tapana herätä viiden aikoihin aamulla, mikä oli minulle pienimuotoinen järkytys.

7.10.2024

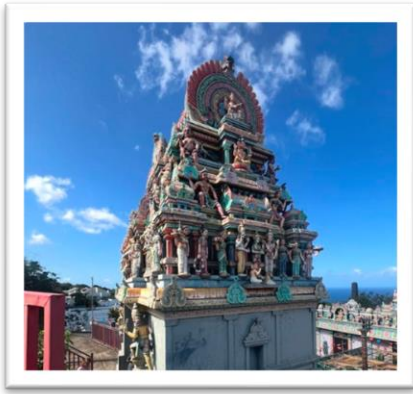
Heräsin klo 5.15 paikallista aikaa. Tein perinteiset aamurutiinit ja lähdimme vaihtoperheen nuoremman tyttären kanssa bussipysäkillä odottamaan koulubussia. Menimme bussiin ja ajoimme koululle, jossa meille pidettiin aluksi esittelykierros. Sen jälkeen oli lounastauko ja kävin syömässä koululounaan, joka ei merkittävästi poikennut suomalaisesta koululounaasta. Lounaan jälkeen meille pidettiin liikuntatunti ulkona. Liikuntatunnin jälkeen koulupäivä loppui ja lähdimme kotiin, jossa tein jälleen Suomesta saatuja kotitehtäviä.

8.10.2024

Koululle saavuttuamme minä ja muut vaihdossa olevat opiskelijat menimme bussiin, joka vei meidät tulivuorelle. Siellä meille kerrottiin vuoren historiasta. Tulivuoriretken aikana otin myös eniten maisemakuvia, koska maisemat olivat sellaisia, joita ei muualta löydy. Kun tulivuorireissu oli takana, palasimme takaisin koululle ja sieltä lähdin takaisin kotiin.

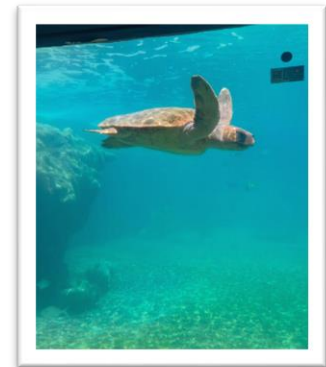

10.10.2024

Toiseksi viimeinen päivä Réunionilla koitti ja meille vaihto-opiskelijat vietiin aluksi paikalliselle pyhälle paikalle, jossa oli hienoja patsaita paikallisista jumalista. Siellä kerrottiin paikallisesta uskonnosta. Itse paikan päällä ei saanut kuvata, mutta opetustuokion jälkeen meidät ajettiin paikkaan, jossa kuvaaminen oli luvattua. Seuraavaksi meidät vietiin orjien muistomerkille ja kilpikonniin pelastuskeskukseen. Kun palasimme takaisin kotiin, aloitin pakkaamisen kotimatkaa varten, sillä halusin pitää viimeiset hetket Réunionilla rentoina.

11.10.2024

Aamulla herättyäni suoritin viimeistelin pakkaamisen ja söin viimeisen aamupalan Réunionissa. Hieman ennen puolta päivää lähdimme koko porukalla yhteiselle piknikille rannalle syömään ja viettämään yhteistä aikaa. Piknikin jälkeen seuraava osoite oli Réunionin lentokenttä, josta lähti yölento Pariisiin.

12.10.2024

Aamulla saavuimme Pariisin lentokentälle. Söimme siellä kevyen aamiaisen ja sen jälkeen lähdimme odottelamaan Helsinkiin lähtevää lentoa. Helsingissä odottelimme pari tuntia viimeistä vaihtoa, Odottelun aikana söin myös ensimmäisen aterian Suomessa usean päivän jälkeen ja tämä kyseinen ateria oli Burger Kingistä ostettu. Saavuttuamme Ouluun, otin laukkuni ja biologiset vanhempani odottivat minua siellä.

Mikä Réunion?

Réunion sijaitsee Afrikassa, Madagaskarin itäpuolella Intian valtamerellä. Saari on ollut Ranskan hallintoaluetta, ns. merentakainen departementti vuodesta 1665 alkaen. Näin ollen Réunion on myös osa Euroopan unionia, valuutta on euro ja virallinen kieli on ranska.

Réunionin pääkaupunki on Saint-Denis. Saaren pinta-ala on 2512 km² ja siellä asuu 885 700 asukasta. Pinta-alaa on siis noin Puolangan kunnan verran, asukkaita puolestaan suurin piirtein saman verran kuin Helsingissä ja Vantaalla yhteensä.

Réunionin luonto on erittäin monimuotoista ja vaihtelevaa. Saari on vulkaanista alkuperää, ja sen korkein huippu, Piton des Neiges, kohoaa 3071 metriin. Aktiivinen tulivuori, Piton de la Fournaise, on yksi maailman aktiivisimmista tulivuorista.

Réunionin talous perustuu pääasiassa palvelualaan, maatalouteen ja matkailuun. Saarella tuotetaan mm. sokeria, vaniljaa, kahvia ja mausteita.

Lähteet: Wikipedia, ranska.biz

KANSAINVÄLINEN LAANILA Nordplus-projektimme ”Bridging Minds & Cultures Through Stories” käynnistyy

Luvassa tutustumista ja tarinointia yhdessä virolaisten, islantilaisten ja suomen-ruotsalaisten kumppaniemme kanssa.

Tiina Fredriksson

Hankkeen tavoitteena on tukea opiskelijoita nuoruuden haasteissa ja itsensä hyväksymisessä kielenoppimisen, tarinankerronnan ja kulttuuriperinnön avulla. Haluamme edistää opiskelijoiden luovuutta ja kriittistä ajattelua luovan kirjoittamisen työkalujen avulla. Samalla kannustamme nuoria aktiivisuuteen, sitoutumiseen, henkilökohtaiseen ilmaisuun ja syvempään yhteyteen omiin kulttuuriin juuriin. Etsimme projektimme kansainvälisistä tarinoinneista ja seikkailuista kiinnostuneita opiskelijoita.

Laanilan lukion opettajat Kaisu Mäki, Hanne-Marika Anttila, Tiina Fredriksson, Nina Salmela ja kameran takana oleva Antti Pekkala kävivät tutustumassa uuteen Nordplus-kumppanikouluumme Tallinnassa tammikuussa 2025. Helmikuussa 2025 vuorostaan Tallinnan Eurooppa-koulun opettajat Guilherme Struecker, Tom Flowers ja Susanna Aija vierailivat Laanilassa ja Svenska Privatskolanissa Oulussa.

Eurooppa-koulun ja Laanilan lukion opettajia suunnittelemassa yhteistä projektia Tallinnassa tammi-kuussa 2025. Viimeistelimme hakemuksemme yhdessä kumppaniemme kanssa ja kaikesta päätellen onnistuimme hyvin, sillä projektimme käynnistyy yhteissuunnittelulla ja matkavarauksilla jo kuluvan kevään aikana. Oikealla upea goottilaistyyliä edustava koulurakennus Tallinnan keskustassa.

Alustava ohjelmamme Tallinnassa syksyllä 2025:

Tallinn European School, Viro: Mielen terveyttä kirjoittamisen ja kulttuurin avulla

Ma (13.10) Icebreakers, esityksiä, ryhmäpelejä ja mielenterveystyöpaja koulupsykologin johdolla.

Ti (14.10) Kulttuurimatka Tarttoon, johon sisältyy painotalon järjestämä työpaja ja kierros Tarton yliopistossa sekä illallinen Viikingite külässä.

Ke (15.10) Työpaja, jossa kirjoitetaan teemoista "Koti", "Toiveet" ja "Minä". Keskustelua.

To (16.10) Tarinoiden tuottamista eri muodoissa ja johdatus digitaalisen lehden luomiseen.

Pe (17.10) Digitaalisen lehden kokoaminen, esittely vanhemmille ja läksiäisjuhlat.

Alustava ohjelmamme Oulussa keväällä 2026:

Laanilan lukio ja Svenska Privatskolan i Uleåborg: "Mielen hyvinvointia kirjoittamisen, ulkoilun ja eläinystävien avulla."

Ma (11.5.) Johdatus ruotsinkieliseen kulttuuriin, icebreakers ja videopäiväkirjatyöpaja.

Ti (12.5.) Mindfulness-harjoituksia, tapaaminen fantasiakirjailijan kanssa. Makkaranpaistoa nuotiolla.

Ke (13.5.) Vierailu alpakkatilalla, metsävaellus ja sanataidetyöpaja.

To (14.5.) Vierailu Oulun yliopistossa, mielenhyvinvoinnin tutkimusmatka ja videotyöpaja.

Pe (15.5.) Videopäiväkirjojen esittely, tutustuminen Oulu International House -verkkolehden sekä läksiäisjuhla.

Svenska Privatskolanin nuoria sekä koulurakennus Sepänkatu 7:ssä, Oulun keskustassa.

Alustava ohjelmamme Tröllaskagissa, Islannissa 2026-2027:

Tröllaskagi Upper-Secondary School, Islanti: "Mielen hyvinvointia kirjoittamisen ja luontoelämysten avulla."

Ma: Koulukierros, icebreakers, johdatus "Timeout -menetelmään" ja kuvalliseen tarinankerrontaan.

Ti: Mindfulness-kävely, ryhmäkeskusteluja ja työpaja visuaalisesta tarinankerronnasta.

Ke: Kirjallisuus- ja kirjoitustyöpaja, tarinankerrontaa sarjakuvien avulla ja luovan kirjoittamisen työpaja.

To: Kirjoitusprojektien viimeistely, vertaisarviointi ja digitaalisen lehden esittely.

Pe: Kulttuuripäiväretki Runomuseoon, Kansanmusiikkikeskukseen ja Sillimuseoon. Läksiäisjuhla.

Tröllaskagin lukiolaisia ja koulurakennus Pohjois-Islannissa.

Tarinasi on tärkeä, jaa se. / Sagan þín skiptir máli, deildu henni. / Sinu lugu on oluline, jaga seda. / Din berättelse är viktig, dela den.

Manna Ekdahl 24C

